



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union



DIGITAL EFFECTIVE SCHOOL SELF-ASSESSMENT FOR SUSTAINABLE SCHOOL IMPROVEMENT
2022-1-TR01-KA220-SCH-000087735

DIGI ESSA 4 SCHOOLS

DIGITAL EFFECTIVE SCHOOL SELF-ASSESSMENT FOR SUSTAINABLE SCHOOL IMPROVEMENT
PROJECT

TÜRKİYEDE OKULLARDAKİ MEVCUT ÖZ DEĞERLENDİRME UYGULAMALARI

2. İş Paketi: Sürekli Okul Gelişimi için Etkili Dijital Okul Öz Değerlendirme Raporunun Hazırlanması-1. Faaliyet: Sistemik Literatür Taraması



Millî Eğitim Bakanlığı
Teftiş Kurulu Başkanlığı

Harun GÖNCÜ
Dr. Meliha SAKİN
Dr. Sevda YILDIRIM

Ankara, 30 Mart 2023



ANKARA
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ



UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI
FIRENZE

U LISBOA | UNIVERSIDADE
DE LISBOA





Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union



DIGITAL EFFECTIVE SCHOOL SELF-ASSESSMENT FOR SUSTAINABLE SCHOOL IMPROVEMENT
2022-1-TR01-KA220-SCH-000087735

Bu rapor Sürdürülebilir Okul Gelişimi İçin Etkili Dijital Öz Değerlendirme Projesi 2. İş Paketi: Sürekli Okul Gelişimi için Etkili Dijital Okul Öz Değerlendirme Raporunun Hazırlanması kapsamında proje koordinatörü Teftiş Kurulu Başkanlığı proje ekibi tarafından hazırlanmıştır. Bu bir Erasmus+ Ana Eylem 2 – Okul eğitiminde işbirliği ortaklığı projesidir (31.12.2022–30.12.2024) [Proje Numarası: 2022-1-TR01-KA220-SCH-000087735]. İtalya, Hollanda, Romanya, İspanya, Türkiye ve Portekiz'den sekiz araştırma ekibiyle yürütülen proje, Milli Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı koordinasyonunda geliştirildi.



ANKARA
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ



UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI
FIRENZE

U LISBOA | UNIVERSIDADE
DE LISBOA



İçindekiler

1. Giriş.....	4
2. Türkiye'de Öz Değerlendirme Metodolojisi	6
2.1. İlköğretim Kurum Standartları (İKS).....	6
a) Veri Toplama Araçları/ Veri Kaynakları	6
b) Değişkenler	8
c) Katılımcılar.....	12
d) Veri Analiz Süreci	12
e) Öz Değerlendirme Sonuçlarının Raporlanması.....	13
f) İKS'nin Öz değerlendirme Bağlamında Değerlendirilmesi.....	14
2.2. Mesleki ve Teknik Eğitim Okullarında Öz Değerlendirme	16
a) Veri Toplama Araçları/ Veri Kaynakları	17
b) Değişkenler	21
c) Katılımcılar.....	24
d) Veri Analizi Süreci	24
e) Öz Değerlendirme Sonuçlarının Raporlanması.....	25
f) Mesleki Eğitim Kurumları Modelinin Öz Değerlendirme Bağlamında Değerlendirilmesi	26
2.3. Farklı İl Millî Eğitim Müdürlükleri Tarafından Geliştirilen ve Kullanılan Öz Değerlendirme Sistemleri.....	29
2.3.1. İzmir	29
2.3.2. Gaziantep	30
2.3.3. Adana	32
2.3.4. Ankara – (ADES)	35

1. Giriş

Türk eğitim sistemindeki öz değerlendirme uygulamalarını sunan bu çalışmanın temel amacına ulaşmak için “öz-değerlendirme”, “okul değerlendirme”, okul öz değerlendirme”, “okul iyileştirme/etkililiği” ve “dijital okul ölçme/değerlendirme” anahtar kavramları kullanılarak literatür taraması yapılmaya çalışılmış ve aşağıdaki yayınlar incelenmiştir:

Tablo 1. Literatür taramasında kullanılan çalışmalar

Yazar/Referans	Yayın türü
(Bozkuş & Gündüz, 2013)	Makale
(Kösterelioğlu & Çelen, 2016)	Makale
(Dal Tatlı, 2022)	Yüksek Lisans tezi
(Demirkasımoğlu, 2014)	Kitap bölümü
(Şahin & Kılıç, 2018)	Makale
(MEB, 2018)	Ulusal rehber
(Nayır, 2013)	Makale
(Şahin & Çeper, 2013)	Makale
(MEB, 2017)	Ulusal rehber
(Kurum & Çınkır, 2021)	Makale
(MEB, 2010)	Ulusal düzenleme/yönetmelik
(Akan et al., 2013)	Makale
(Tanrıöğen & Ergun, 208)	Makale
(Zıngıl, 2012)	Yüksek lisans tezi
(MEB, 2016)	Ulusal rehber
(Kurum & Çınkır, 2019)	Makale
(Kurum, 2019)	Doktora tezi
(MEB, 2015)	Ulusal rehber
Ankara Milli Eğitim Müdürlüğü	Öz değerlendirme raporu
İzmir Milli Eğitim Müdürlüğü	Öz değerlendirme raporu
Adana Milli Eğitim Müdürlüğü	Öz değerlendirme raporu
Gaziantep Milli Eğitim Müdürlüğü	Öz değerlendirme raporu

Okul Değerlendirmesinde Ülkeye Özgü Arka Plan

Türkiye'de ulusal düzeyde eğitim-öğretim hizmetlerinin teftiş, izleme, değerlendirme ve rehberlik faaliyetleri ile inceleme ve soruşturma uygulamaları Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) adına Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın sorumluluğundadır. Türk Eğitim Teftiş sistemi 2014 yılında MEB tarafından yeniden yapılandırılmıştır (6528 Sayılı Kanun). Bu yeniden yapılanma çerçevesinde Teftiş Kurulu Başkanlığı (MEB, 2015) verilen eğitim hizmetinin kalitesini ölçen denetim anlayışına vurgu yapmaktadır. Bu doğrultuda mevcut eğitim hizmetinin iyileştirilmesi ve geliştirilmesine yönelik açık, şeffaf ve objektif bir denetim amaçlanmaktadır.

Ayrıca, Türkiye Eğitim Vizyonu 2023'e (MEB, 2018) göre, okulların Milli Eğitim politika ve hedefleri doğrultusunda, içinde buldukları koşullar ve önceliklere göre gelişmelerini sağlayacak "Okul Gelişim Modeli" uygulanacaktır. Bu modele dayalı olarak, her okul bir yol haritası olarak yıllık bir okul gelişim planı oluşturacaktır. Okul Gelişim Planları hedefleri doğrultusunda, çocukların bireysel, akademik ve sosyal gelişimlerine yönelik etkinlikler izlenip değerlendirilecek, desteklenecek ve geliştirilecektir. Tüm kademelerde yapılandırılacak "Okul Profili Değerlendirme" Modeli ile okulların gelişimi takip edilip değerlendirilecek ve desteklenecektir. Teftiş sisteminde rehberlik fonksiyonu Okul Gelişim Modeli paralelinde yapılandırılacaktır. Böylece, Eğitim Vizyonu 2023 teftiş sisteminin okul iyileştirme rehberlik boyutunu vurgulayacaktır.

Okullar kendine has sorunları olan kurumlardır. Bu nedenle her okulun sorun yaşadığı alanları tespit etmesi, değerlendirmesi ve iyileştirmeye yönelik adımlar atması önemlidir (Kurum, 2019). Bu nedenle Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü 05.11.2009 tarih ve 2009/83 sayılı genelge ile "İlköğretim Kurumları Standartları (İKS)"nı yayınlamıştır (MEB, 2010). Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü, 2015 yılında Mesleki ve Teknik Eğitim Okullarında öz değerlendirmeyi uygulamaya koymak için Öz Değerlendirme Uygulama Kılavuzunu yayınlamıştır (MEB, 2016). Farklı il millî eğitim müdürlükleri, okulların/kurumların durumlarının objektif olarak analiz edilebilmesi için kendi sistemlerini oluşturmuşlardır. Bu bağlamda, bir sonraki bölümde Ankara ili değerlendirme sistemi örnek olarak sunulacaktır. Bu öz değerlendirme uygulamalarına ek olarak, Türkiye'deki tüm eğitim kademelerinde, Bakanlık, öğretmen kurullarının (branş ve sınıf) eğitim-öğretim yılı başında, eğitim-öğretim yılı içinde, eğitim-öğretim yılı sonunda ve ihtiyaç duyulduğunda toplantı yapmasını zorunlu kılar. Toplantı müdür yardımcıları, öğretmenler ve bazı durumlarda öğrencilerin katılımı ile gerçekleştirilir. Toplantıların amacı öğretim uygulamalarını tartışmak ve uygulamalarını geliştirmek olduğundan, bu toplantılar bir öz değerlendirme uygulaması olarak değerlendirilebilir.

Okul düzeyine göre öz değerlendirme uygulamaları aşağıdaki başlıklar altında açıklanmıştır:

2. Türkiye'de Öz Değerlendirme Metodolojisi

Raporun bundan sonraki bölümlerinde 3 farklı öz değerlendirme uygulaması; İlköğretim Standartları (İKS), Mesleki ve Teknik Eğitim Okullarında Öz-Değerlendirme ve Ankara ili öz değerlendirme sistemi (ADES) örnekleri aşağıdaki başlıklar altında açıklanmıştır.

2.1. İlköğretim Kurum Standartları (İKS)

İlköğretim düzeyinde MEB Temel Eğitim Genel Müdürlüğü 05.11.2009 tarih ve 2009/83 sayılı genelge ile İlköğretim Kurum Standartlarını (İKS) yayımlamıştır (MEB, 2010). İKS'nin yasal dayanağını 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, Kamu Yönetimlerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik oluşturmaktadır. Bu süreçte okul yöneticileri, öğretmenler, maarif müfettişleri, eğitim uzmanları, bakanlık yöneticileri, öğrenciler ve veliler birlikte çalışılmıştır. İKS, Okul Öncesi Kurumlarda, İlkokullarda, Ortaokullarda, İmam Hatip Ortaokullarında ve Yatılı Bölge Okullarında uygulanmaktadır.

İlköğretim Kurumları Standartları, eğitim alanındaki ulusal ve uluslararası gelişmeler ve eğilimler dikkate alınarak öncelikle öz değerlendirme (iç değerlendirme) mantığıyla tasarlanmıştır (MEB, 2016). İlköğretim Kurumları Standartları Sistemi, okul öncesi ve ilköğretim kurumları için bir gelişim aracı olarak görülmelidir. Okullar kendi öz değerlendirmelerini yaparak mevcut durumlarını görebilecek ve iyileştirilmesi gereken yönlerini ortaya koyabileceklerdir. Ayrıca İlköğretim Kurumları Standartları Sistemi, başta çocuklar olmak üzere paydaşların görüşlerini alarak okul gelişimi ve mesleki gelişim süreçlerinin belirlenmesine katkı sağlamaktadır (MEB, 2016). Okul öz-değerlendirmesinin İKS bağlamında merkezi olarak yürütülen zorunlu bir süreç olduğunu söylemek mümkündür (Kurum ve Çinkır, 2019).

a) Veri Toplama Araçları/ Veri Kaynakları

Veriler nasıl toplanır?

Kurumsal standartların düzeyini belirlemek için e-okul sistemine Kurumsal Standartlar Modülü eklenmiştir (MEB, 2015). Kurumsal Standartlar Modülüne veri girişi, MEBBİS (MEB, 2016) içerisinde yer alan e-Okul destekli bir yazılım modülü aracılığıyla yapılmaktadır. Kurum, Kurumsal Standartlar ile ilgili veri girişine başlamadan önce her türlü kurum bilgisinin e-Okul ve MEBBİS üzerinden güncellemesi gerekmektedir.

Kurumsal Standartlar veri girişlerinde, kullanıcılara tanımlanan kullanıcı adı ve şifre kullanılarak Genel Müdürlük tarafından belirlenen saatlerde mevcut duruma ilişkin veri girişi yapılır.

- Mevcut durum bilgileri okul müdürü veya okul müdür yardımcısı tarafından sisteme girilir.
- Algısal yönetici ve öğretmen ölçekleri yöneticiler ve öğretmenler tarafından internet üzerinden doldurulur.
- Algısal öğrenci ölçeği evde veya okulda bilgisayar ortamında öğrenciler tarafından doldurulur. Okuldaki çocukların bilgisayar ortamında ölçeği doldurma imkânı yoksa hiçbir koşulda çıktısı alınarak ölçeği doldurması sağlanmaz.
- Algısal veli ölçeği, veliler tarafından evde veya okulda bilgisayar ortamında doldurulmaktadır. Velinin internet erişiminin olmaması veya herhangi bir nedenle okula gelememesi durumunda hiçbir şekilde çıktısı alınmayacak ve doldurulmayacaktır.

Ne tür veriler toplanır? Neyi ölçüyorlar? Okul, öz-değerlendirme/değerlendirme sürecinde ikincil veri kaynakları kullanıyor mu?

Veri toplama, kurumsal veriler ve personel verileri olmak üzere iki şekilde gerçekleştirilmektedir:

- Kurumsal veri girişi: Kurumun veri girişleri kurum müdürü veya yetkili müdür yardımcısı tarafından yapılır. Veri toplama amacıyla oluşturulan yazılıma MEBBİS veri tabanı üzerinde yer alan “Kurumsal Standartlar” linkinden ulaşılabilir. Yöneticiler, bu girişten yalnızca okulun künyesine ve mevcut durum bilgilerine yanıt vermelidir. Mevcut durum verileri, eğitim-öğretim yılının ikinci yarıyılında sistemin açıldığı tarihlerde yılda bir kez doldurulacaktır.

Kurumun güncel durum bilgilerinde “Künye soruları” doldurulurken bazı soruların sistemde dolu olduğu görülmektedir. Bu sorular MEBBİS veri tabanında yer alan kuruma ait bilgilerden çekilmektedir. Bunlardan öğrenci bilgileri e-Okul modülünden, özlük bilgileri ise e-Personel modülünden alınmaktadır.

Sistem, okul öncesi eğitim kurumlarındaki çocuklar ve 1. sınıf öğrencileri hariç tüm öğrenci ve velilere açılmaktadır. Ayrıca okullarda okul-aile birliğinin sisteme giriş yapması zorunlu hale getirilmiştir.

- Personel veri girişi: Okullarda görev yapan kadrolu ve sözleşmeli yöneticiler ve öğretmenler; 2-8. sınıf öğrencileri, okul öncesi ve ilkokulda çocuğu olan veliler sistemdeki algısal ölçekleri dolduracaktır. Algısal ölçekler, akademik yılda yalnızca bir kez doldurulur.

b) Değişkenler

Öz değerlendirme aracındaki soruların niteliği nedir?

Kurumsal Standartlar, 3 standart alanda 9 standart ve 38 alt standarttan oluşmaktadır:

- Eğitim Yönetimi,
- Öğrenme ve Öğretme Süreçleri ve
- Destek Hizmetleri.

STANDART ALANI 1: EĞİTİM YÖNETİMİ

Standart 2,1 Okul; bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanarak ve özel bilgilerin gizliliğini gözeterek, personelin mesleki gelişimlerini destekleyecek, paydaşların katılımını sağlayacak ve çocukların başarısını geliştirecek şekilde etkili yönetilir.	Alt Standart 2.1.1 Okul Gelişimi	Okulda, stratejik planlamaya dayalı etkili bir okul gelişim planlaması yapılır, uygulanır ve sürekli geliştirilir.
	Alt Standart 2.1.2 Kurum Çalışanlarının İstihdamı	Anaokulu/anasınıfında nitelikli ve sayıca yeterli destek eğitim personeli istihdam edilmiştir.
	Alt Standart 2.1.3 Mesleki Gelişim Etkinlikleri	Okul personelinin mesleki gelişim çalışmaları, çağdaş yaklaşımlar ve çocukların ihtiyaçları doğrultusunda yürütülür ve bu çalışmalar değerlendirilirken, meslektaşlarının, okul yöneticilerinin, maarif müfettişlerinin, çocukların ve velilerin görüşlerinden yararlanılır.
	Alt Standart 2.1.4 Oryantasyon Etkinlikleri	Okula yeni gelen çocuklar, veliler ve okul çalışanları için oryantasyon etkinlikleri (tanıtım, bilgilendirme, uyum sağlama çalışmaları vb.) yapılır.
	Alt Standart 2.1.5 Çocuklara, Velilere ve Okul Personeline Yönelik Motivasyon Artırıcı Çalışmalar	Okul yönetimi çocukları, velileri ve okul personelinin motive edici çalışmalar yapar.
	Alt Standart 2.1.6 Çocuğun Başarısı	Okul, çocuğun başarısının geliştirilmesi sürecini planlar, uygular ve değerlendirir.
	Alt Standart 2.1.7 Çocukların Okul Yönetimine Katılımı	Çocukların okul yönetim sürecine demokratik ve etkin katılımı sağlanır.

	Alt Standart 2.1.8 Velilerin Okul Yönetimine Katılımı	Velilerin okul yönetim sürecine demokratik ve etkin katılımı sağlanır.
	Alt Standart 2.1.9 Velilerin Eğitim Sürecine Etkin Katılımı	Anaokulu/anasınıfında velilerin eğitim sürecine etkin katılımı sağlanır.
	Alt Standart 2.1.10 Öğretmenlerin Okul Yönetimine Katılımı	Öğretmenlerin okul yönetim sürecine demokratik ve etkin katılımı sağlanır.
	Alt Standart 2.1.11 Özel Bilgilerin Gizliliği	Okulda çocukların, velilerin ve personelin hizmete ve/veya kişiye özel bilgilerin gizliliği korunur.
Standart 2.2 Okulun kayıt kabul alanındaki tüm çocukların eğitime koşulsuz erişimleri ve düzenli devamları sağlanır.	Alt Standart 2.2.1 Çocukların Tespiti ve Okula Kayıt Edilmesi	Okul, kayıt kabul alanındaki nüfusa kayıtlı olan/olmayan çocukları kaydeder.
	Alt Standart 2.2.2 Çocukların Okula Devamlarının Sağlanması	Okul, devamsızlık nedenlerinin tespitini yapıp, çocukların okula devamlarını sağlar.
STANDART ALANI 2: ÖĞRENME-ÖĞRETİM SÜREÇLERİ		
Standart 3,1 Sınıf içi uygulamalar ile tüm çocukların gelişimleri desteklenir.	Alt Standart 3.1.1 Çocukların Özelliklerini, İhtiyaçlarını ve İlgi Alanlarını Belirleme	Eğitim süreci planlanmadan önce çocukların bireysel özelliklerini, öğrenme ihtiyaçlarını ve ilgi alanlarını tanımaya yönelik değerlendirme çalışmaları yapılır.
	Alt Standart 3.1.2 Sınıf İçi Öğrenme Etkinlikleri	Sınıf içi öğrenme etkinlikleri çocukların özelliklerine ve öğrenme ihtiyaçlarına göre eğitim/öğretim programlarının kazanımlarını destekleyecek biçimde planlanır.
	Alt Standart 3.1.3 Eğitim/Öğretim Materyalleri	Eğitim/öğretim materyalleri çocuğun öğrenme sürecine katılımını ve öğrenmelerini/becerilerini destekleyecek şekilde kullanılır
	Alt Standart 3.1.4 Ölçme-Değerlendirme	Ölçme değerlendirme uygulamaları, eğitim/öğretim programının amaç/ kazanım ve göstergeleri ile çocukların bireysel özellikleri dikkate alınarak planlanır ve sonuçları çocukların gelişimlerini destekleyecek şekilde kullanılır.

	Alt Standart 3.1.5 Özel Eğitim Uygulamaları	Kaynaştırma yoluyla eğitim uygulamaları kapsamında öğrenimlerini sürdüren özel eğitim ihtiyacı olan çocukların eğitim/öğretim süreçlerine uyum ve katılımları desteklenir.
Standart 3.2 Okul içi uygulamalar ile tüm çocukların gelişimleri ve üst eğitime, mesleğe, hayata yönelmeleri desteklenir.	Alt Standart 3.2.1 Sosyal Etkinlikler (Sosyal/ Kültürel, Sanatsal, Sportif/ Fiziksel ve Bilimsel Etkinlikler)	Okul; sosyal, kültürel, sanatsal, sportif ve bilimsel etkinlik olanaklarını artırır ve çocukların bu etkinliklere katılımlarını destekler.
	Alt Standart 3.2.3 Rehberlik Faaliyetleri	Okul çocuklara ve velilere, bireysel, eğitsel ve mesleki rehberlik hizmetleri sunar, kişisel ve mesleki gelişim süreçlerinde çocuklara danışmanlık eder ve çocukların sağlıklı gelişimlerine katkıda bulunur.
	Alt Standart 3.2.4 Eğitim öğretim Mekânları ve Olanakları	Okulda, çocukların eğitim/öğretim ve gelişim ihtiyaçlarını karşılamaya uygun biçimde eğitim/öğretim mekânları ve olanakları çeşitlendirilmiştir.
	Alt Standart 3.2.5 Eğitim öğretim Mekânlarındaki Donatım Malzemeleri	Okuldaki donatım malzemeleri Temel Eğitim Genel Müdürlüğü'nün İlköğretim Kurumları Donatım Malzemeleri Standartlarına uygundur.
Standart 3.3 Okul, çevre ile işbirliği yaparak eğitim öğretimin gelişmesini ve okulun topluma bütünleşmesini destekler.	Alt Standart 3.3.1 Okulun Eğitim öğretim İçin Çevredeki Olanaklardan Yararlanması	Okul çevre ile iş birliği sağlayarak eğitim- öğretimi geliştirir.
	Alt Standart 3.3.2 Okulun Olanaklarının Çevre Tarafından Kullanılması	Okul, olanaklarını çevrenin kullanımına sunarak okul ve çevre bütünleşmesini sağlayıp, çevrenin eğitimini destekler.
STANDART ALANI 3. DESTEK HİZMETLER (GÜVENLİK, SAĞLIK, BESLENME VE TEMİZLİK)		
Standart 4.1	Alt Standart 4.1.1 Okulda Fiziki Güvenlik	Okul mekânları güvenlidir.
	Alt Standart 4.1.2 Okul Yakın Çevresinin Güvenliği	Okulun yakın çevresi güvenlidir.
	Alt Standart 4.1.3	Okulun acil ve riskli durumlar için planlama ve düzenlemeleri vardır.

Okulda güvenli ve uygun bir fiziksel ortam sağlanır.	Acil ve Riskli Durumlarda Güvenlik	
	Alt Standart 4.1.4 Taşımalı Eğitim Hizmetleri	Taşıma merkezi okullarda öğrenci taşıma araçlarında ilgili birimlerle iş birliği yapılarak güvenlik önlemleri alınır.
	Alt Standart 4.1.5 Okul Pansiyon Mekânlarının Güvenliği	Okul pansiyon mekânları güvenlidir.
	Alt Standart 4.1.6 Pansiyon Mekânlarının Fiziksel Uygunluğu	Pansiyon mekânları ve donanımı, çocukların sayısına, gelişimsel özelliklerine ve psiko-sosyal ihtiyaçlarına uygundur.
Standart 4.2 Okulda sağlıklı ve güvenli bir psiko-sosyal ortam sağlanmasına yönelik çalışmalar yürütülür	Alt Standart 4.2.1 Kişisel Rehberlik ve Psiko-sosyal Destek Hizmetleri	Çocukların sağlıklı gelişimleri için psikolojik ve sosyal destek uygulamaları yürütülür.
	Alt Standart 4.2.2 Okul ve Yakın Çevresinde Risk Faktörlerini Önlemeye Yönelik Çalışmalar	Okul ve yakın çevresinde risk faktörlerini önlemeye yönelik tedbirler alınır.
Standart 4.3 Okulda çocuklara ihtiyaçlarına uygun, destekleyici sağlık ve beslenme hizmetleri verilir.	Alt Standart 4.3.1 Okulda Sağlık Hizmetleri	Çocukların sağlıklı gelişimlerini takip etme, destekleme ve geliştirmeye yönelik koruyucu sağlık hizmetleri yürütülür.
	Alt Standart 4.3.2 Okul Beslenme Hizmetleri	Okulda sunulan gıdalar (yiyecek, içecek, su) çocuklar için sağlıklı ve yeterlidir.
Standart 4.4 Okulda sağlığa uygun temizlik hizmetleri verilir.	Alt Standart 4.4.1 Okul Temizlik Hizmetleri	Okuldaki temizlik hizmetleri sağlık kurallarına uygun şekilde yürütülür.
	Alt Standart 4.4.2 Pansiyonda Yatakhanelerin Sağlığa Uygunluğu ve Temizliği	Çocukların yatakhaneleri temiz ve sağlıklı uyumalarını sağlayacak şekilde düzenlidir.
	Alt Standart 4.4.3 Pansiyonda Banyoların Sağlığa Uygunluğu ve Temizliği	Pansiyonların banyoları temiz ve çocukların yıkanma ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde sağlıklı ve düzenlidir.
	Alt Standart 4.4.4 Pansiyonda Kişisel Temizlik ve Bakım Uygulamaları	Pansiyonda çocukların kişisel temizlik ve bakımlarının sağlanması için imkân sağlanır.

(MEB, 2016)

Kurumsal Standartlar Sistemi'nin ölçüm ve değerlendirmesi üç temel kanita dayalıdır. Belirlenen kriterlere göre okulda 39 alt standardın işleyiş düzeyi bu kanıt temellerini oluşturan unsurlardan elde edilen verilere göre ölçülür ve değerlendirilir.

Okul öz-değerlendirmesinde beklenen kanıtlarla ilgili üç ana veri türü vardır.

- **Mevcut Durum Girişleri:** Okulda belirli bir alt standardın işlerliğini doğrulamak için toplanan var-yok, süre, sayı gibi uygulama verileridir. Bu veriler, belgeler, uygulama kanıtları, okul uygulamalarının durumsal kanıtları ve alt standart ile ilgili kurumsal faaliyetler (stratejik plan, denetim/teftiş raporları, öğrenci memnuniyet anketi sonuçları vb.) şeklindeki çıktılardır. Milli Eğitim Bakanlığı Bilgi İşlem Sistemi (MEBBİS) üzerindeki okul kayıtlarından ve kurum yöneticilerinin (okul müdürü/müdür yardımcısı) beyanlarından elde edilir.
- **Alt Standart Karşılama Düzeyi:** Kurumda alt standartların karşılama düzeyine ilişkin mevcut durum girdileri ile mevcut durum verilerinin önceden belirlenmiş kriterlere göre hesaplanarak, karşılaştırılarak ve kurumun mevcut durumlarının frekans ve oran olarak işlevselliğinin ortaya konulmasıdır. Bu veriler, alt standart ile ilgili okul uygulamalarının sadece var olduğunu değil, işlevsel olarak yürütüldüğünü ve belirli bir performans gösterdiğini kanıtlamaktadır. Kurumsal Standartlar Modülü'nün mevcut durum bölümündeki veriler baz alınarak, sistemdeki kriterler doğrultusunda Kurumsal Standartlar yazılımı tarafından otomatik olarak hesaplanır.
- **Algısal Ölçekler:** Okul öncesi ve ilköğretim kurumlarında sunulan hizmetlerin çocuklar, ebeveynler, öğretmenler ve yöneticiler tarafından varlık-yokluk, işlevsellik, paylaşım ve fayda boyutlarında yapılan değerlendirmelerinin sonuçlarıdır. Bu değerlendirmeyi oluşturan algılar dörtlü bir ölçekle sunulmaktadır (evet, kısmen, fikrim yok, hayır). Yöneticiler, öğretmenler, veliler ve öğrenciler (anaokulu ve 1. sınıf öğrencileri hariç) tarafından algısal fayda ölçekleri kullanılarak doldurulur.

c) Katılımcılar

Bu veriler kimlerden toplanıyor (paydaşlar, veliler, öğrenciler, öğretmenler vb.)?

İlköğretim kurumu standartlarının değerlendirilmesine öğrenciler, veliler, öğretmenler ve okul yöneticileri katılır.

d) Veri Analiz Süreci

Verileri kim analiz ediyor (kurum içi veya özel bir hizmet vb.)?

Kurumsal Standartların Alt Standardını Karşılama Düzeyi, mevcut durum göstergelerinin arka planında uygulanan formüllerle hesaplanır. Bu hesaplama yapılırken bir mevcut durum göstergesi birden fazla alt standarda dahil edilebilir.

e) Öz Değerlendirme Sonuçlarının Raporlanması

Sonuçları kim bildirir? Nasıl bildirilir? Sonuçlar kimlerle paylaşılıyor, paylaşılmıyorsa hiç yok mu?

Toplanan verilerden Kurumsal Standartlara göre “Kurumsal Standartlar Analitikleri” hazırlanır. Bu analitikler, okulu izlemek, değerlendirmek, desteklemek, geliştirmek ve yönlendirmek için bir araç olarak kullanılır. Kurumsal Standartlar Analitiği okul, ilçe, il ve bakanlık merkez düzeyinde hazırlanır. Bu analitiklere, Kurumsal Standartlar Modülü aracılığıyla her seviyedeki tanımlanmış otoriteler tarafından erişilir. Kurumsal Standartlar Raporu yılda bir kez Temmuz/Ağustos aylarında Kurum Standartları Modülünden alınır.

Bu analitiklerin tasarım ilkelerinde, analiz edilecek verilerin boyutu ve karmaşıklığı ile sunumun paydaşlar tarafından algılanma kolaylığı dikkate alınmıştır. Bu nedenlerle yoğun istatistiksel/sayısal bulgular yerine görsel ve metinsel sunumlar tercih edilmiştir.

Öz-değerlendirme analizinin amacı, hangi amaçla kullanıldığı (Örneğin öğrencilerin başarısını artırmak, öğretmenlerin mesleki gelişimi vb.) belirtilmiş mi?

Eğitim ve öğretim hizmetlerinin belirli bir kalitede sunulup sunulmadığı konusunda kurumların kendilerini değerlendirebilmeleri için Kurumsal Standartlar Sistemi hazırlanmıştır. Bunu yaparak kurumlarında eğitim ve öğretim sürecine ilişkin rutin aralıklarla sürekli izleme ve öz değerlendirme sonucunda ortaya çıkacak bulguların okul, ilçe ve illerde yapılacak geliştirme ve iyileştirme çalışmalarına yön vermesi beklenmektedir. Bu doğrultuda Kurumsal Standartlar Sistemi, okul ölçeğinde yapılacak öz değerlendirme ile sürekli iyileştirme ve gelişmeye olanak sağlayacak ve kapsam dahilinde Milli Eğitim Bakanlığının bu yöndeki faaliyetlerine kanıt tabanı sağlayacak bir araç olarak tasarlanmıştır.

Okulunuzun etkililiğini artırmak için öz-değerlendirme sonuçlarını nasıl kullanıyorsunuz?

Kurumsal Standartlar Sistemi, okul öncesi ve ilköğretim kurumları için bir gelişim aracı olarak görülmelidir. Okullar kendi öz değerlendirmelerini yaparak mevcut durumlarını görebilecek ve iyileştirilmesi gereken yönlerini ortaya koyabileceklerdir.

Kurumsal Standartlar, "bir okulun kendisi hakkındaki bilgileri şeffaf ve gerçekçi bir şekilde kendi gelişimi için sunabileceği ve kullanabileceği" varsayımına dayanır.

Şekil 1. Kurumsal Standartlara Dayalı Öz Değerlendirme ve Okulu Geliştirme Uygulamalarının Aşamaları



İKS dört temel aşamadan oluşur: veri toplama, raporlama, değerlendirme ve okul geliştirme. Bu aşamaların ilk üçü öz değerlendirme olarak nitelendirilir.

Bu döngüden de anlaşılacağı üzere Kurumsal Standart uygulamaları okullar, il/ilçe idareleri ve MEB'e yöneliktir; Okul geliştirme ve stratejik yönetim ile bütünleşir ve bunlar için kriterler, kanıt temeli ve değerlendirme aracı sağlar.

Kurumsal Standartlara dayalı öz değerlendirme ile okullarımıza yönelik olarak;

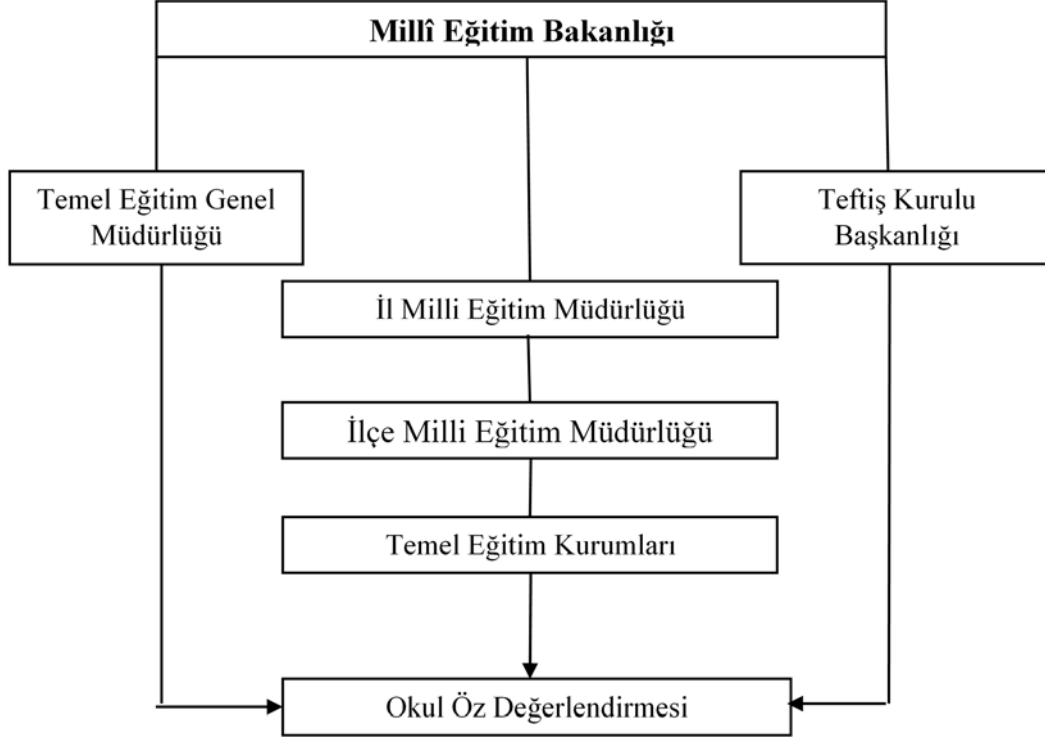
- Tüm ülke için ortak kriterlere göre kendilerini daha gerçekçi ve objektif olarak değerlendirmek,
- Yaptıkları işin paydaşlar tarafından nasıl algılandığını görmek,
- Hizmetlerinin sonuçlarını fayda ve etki olarak güvence altına alarak emeklerinin boşa gitmesini önlemek amaçlanmıştır.

f) İKS'nin Öz değerlendirme Bağlamında Değerlendirilmesi

Okulun öz değerlendirmesi/değerlendirmesi dış değerlendirmeyle uyumlu mu? Evet ise nasıl?

İKS bağlamında okulun öz değerlendirmesi, Şekil 2'de görüldüğü gibi dış değerlendirmeyle uyumludur.

Şekil 2. İKS Bağlamında Değerlendirme Yapısı



Mevcut okul öz-değerlendirme/değerlendirme modelindeki güçlü ve zayıf yönler nelerdir?

İKS sürecinin işleyişi ve uygulamada karşılaşılan güçlükler üzerine çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Zingil (2012) okul müdürlerinin bu süreci etkili bulurken algı ölçeklerindeki ifadelerin yeterince açık ve anlaşılır olmadığını savunduklarını bulmuştur. Ayrıca yazar, öğrenci ve velilerin sürece yeterince önem vermediklerini belirtmiştir. Diğer bir çalışmada Şahin ve Çeper (2013), okul yönetimi ve öğretmenlerin İKS'ye ilişkin algılarını incelemiştir. Bu araştırmaya katılanlara göre, ebeveynlerin okuma yazma bilmemeleri ve bilgisayar kullanma bilgi eksiklikleri, değerlendirme sorularının net olmaması ve değerlendirme sonuçlarının güvenilir olmaması sürecin önündeki en büyük engeller olarak tanımlamıştır. Ayrıca yazarlar, Türkiye'deki tüm okullarda fırsat eşitliği sağlanmadığı için belirlenen standartların her okula uygun olmadığını belirtmişlerdir. Benzer şekilde Tanrıoğen ve Ergun (2018) okulların mevcut durumunun belirlenmesi açısından İKS'nin önemli olduğunu ancak Türkiye'de okulların benzer koşullarda olmaması nedeniyle standardizasyonun mümkün olmadığını belirtmişlerdir. Ayrıca yazarlar, İKS'nin uygulanması için paydaşların desteğe ihtiyaç duyduğunu,

velilerin bilgisayar kullanmayı bilmemeleri ve öğrencilerin öğretmen gözetiminde veri girmeleri nedeniyle İKS kapsamında yeterli ve tarafsız sonuçlara ulaşamadığını belirtmektedirler.

Herhangi bir öneri ve/veya iyileştirme notu var mı?

Birçok araştırmacı (Akan vd., 2013; Şahin ve Çeper, 2013, Tanrıöğen ve Ergun, 2018, Zingil, 2012) sürecin etkililiğini artırmak için aşağıdaki temel konuları önermiştir:

- İlköğretim kurumları standartlarının uygulanması konusunda müdür, öğretmen, veli ve öğrencilerin bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar artırılabilir.
- İlköğretim kurumları standartlarının uygulanmasında görev alacak veli ve öğrencilerin seçiminde okul yöneticileri ve öğretmenlerle işbirliği yapılabilir.
- Okullar teknolojik olarak uygun hale getirilebilir.
- Zamanlama açısından katılımı sağlayacak daha uygun bir zaman dilimi seçilebilir.
- Değerlendirme süreci daha objektif hale getirilerek yanlış beyanların önüne geçilebilir.
- Anket sorularının hazırlanması sürecinde velilerin eğitim durumları dikkate alınarak velilerin düzeyine uygun sorular hazırlanabilir.
- Anketteki soru sayısı, katılımcıların yanlış beyanda bulunmaması için azaltılabilir.

2.2. Mesleki ve Teknik Eğitim Okullarında Öz Değerlendirme

Türkiye, mesleki ve teknik okulların eğitim standartlarını iyileştirmek için Avrupa Birliği ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile işbirliği içinde öz değerlendirmeyi uygulamaya koymuştur (MEB, 2016). Bu kapsamda liderlik, strateji, personel yönetimi, kaynaklar, süreçler ve hizmetler ve çıktılar başta olmak üzere altı standart alan belirlenmiştir. 2014-2015 eğitim-öğretim yılında 81 ilde 173 Mesleki ve Teknik Eğitim okulunda öz değerlendirme çalışmaları uygulanmaya başlandı. Ancak 2019-2020, 2020-2021 eğitim-öğretim yıllarında pandemi nedeniyle eğitim-öğretim faaliyetleri uzaktan yürütüldüğü için Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde öz değerlendirme çalışmaları hayata geçirilememiştir.

Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı 2014-2020 Dönemi (IPA-II) kapsamında Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Birliği ortak finansmanı ile desteklenen ve Millî Eğitim Bakanlığı Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'nün Operasyon Faydalanıcısı olduğu Sektörel Mükemmeliyet Merkezlerinin Kurulması Yoluyla Mesleki ve Teknik Eğitimin Kalitesinin Artırılması Operasyonu Teknik

Yardım Projesi (METEK III) 01 Mart 2021 tarihinde uygulanmaya başlanmıştır ve 36 ay boyunca devam edecektir.

a) Veri Toplama Araçları/ Veri Kaynakları

Veriler nasıl toplanır? Ne tür veriler toplanır? Neyi ölçüyorlar? Okul, öz-değerlendirme/değerlendirme sürecinde ikincil veri kaynakları kullanıyor mu?

Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü Öz Değerlendirme Uygulama Kılavuzuna (2019) göre Mesleki ve Teknik Eğitimde bireysel birim ve kurumsal düzeyde olmak üzere iki şekilde uygulanmaktadır. Öğretmenlerin aktif olarak dahil olduğu süreç; bireysel birim sürecidir. Bireysel birim düzeyinde, alanlar ve gruplar, belirlenen altı standart alana dayalı olarak yıllık öz değerlendirme raporu ve eylem planını hazırlar. Öz-Değerlendirme Portalı'nda altı başlık içeriğine eylem planları yazılır ve akademik yıl boyunca yapılacak düzenli toplantılarla takip edilir. Öz Değerlendirme Portalı'ndaki altı standarttan her biri "Yorum/Gözlem" ve "Tanımlayıcı Kanıt" alanlarına sahiptir. Bunlar, yıl içinde alınan önlemlere ilişkin bilgilerdir. Eylem planları ise bir sonraki yıl yapılacak iş ve/veya işlemlere ilişkin planlardır.

Zorunlu mu yoksa gönüllü mü?

Uygulandığı süreç boyunca tüm mesleki ve teknik eğitim kurumlarında zorunlu olarak uygulanıyordu.

Okul ölçme/değerlendirme süreci için belirlenmiş açık aşamalar var mı (4 aşamalı süreç, 6 aşamalı süreç vb.) ve her bir aşama ne kadar sürüyor?

Mesleki ve Teknik Eğitim okullarında zorunlu olarak uygulamaya konulan öz değerlendirmenin (1)Hazırlık Aşaması, (2)Uygulama Aşaması ve (3)Raporlama Aşaması olarak belirlenen 3 belirgin aşaması vardır.

1. Hazırlık Aşaması

Eğitim kurumu yönetimi her birim için bir sorumlu kişi belirler ve bu sorumlular için portal üzerinde bir kullanıcı tanımlar. Her birim kendi sorumlusuna tanımlı kullanıcı ile belirlenen süre içerisinde rapor ve aksiyon planları hazırlar. Rapor ve eylem planının hazırlanması tüm birim üyelerinin ortak sorumluluğundadır. Kurumsal düzeyde gerçekleştirilen öz değerlendirme toplantıları eğitim kurumu yönetimi, kalite yöneticisi, saha şefleri, daire başkanları, rehber öğretmen, sektör temsilcileri, okul aile birliği temsilcisi, öğrenci temsilcisi (okul öğrenci başkanı veya vekil öğrenci) katılımı ile gerçekleştirilir. Bireysel birimler tarafından düzenlenen toplantı, birimdeki tüm öğretmenlerin, okul öğrenci başkanı

veya alan temsilcisinin, ilgili sektör temsilcisinin, ilgili destek personelinin (teknisyen, sayman, kurum yetkilisi veya hizmetlisi), öğrenci, veli ve rehber öğretmenin katılımıyla gerçekleştirilir ve görüşme tutanağı hazırlanır.

2. Uygulama Aşaması

Öz değerlendirme raporunda yer alan 6 standart alanda göstergelere verilen cevaplar “Yorum/Gözlem” bölümüne ayrıntılı, kanıta dayalı, açık ve anlaşılır ifadeler kullanılarak yazılır. Standart alan başlıkları altındaki her bir gösterge için “Kanıt” bölümüne verilen cevaba göre rasyonel ve gerçekçi kanıtlar yazılır.

Kullanılabilecek olası kanıtlar “Öz Değerlendirme Olası Kanıt Belgeleri” listesinde bulunabilir.

Tablo 2. Öz değerlendirme Olası Kanıt Belgeleri

Stratejik Plan
Teşkilat Yapısı
Görev ve Sorumluluklar
Misyon Bildirisi
Vizyon Bildirisi
Kalite Politikası
Çalışma Planı
Öz Değerlendirme Raporları ve Eylem Planları
Personel Anketleri
Öğrenci Anketleri
Sektör Anketleri
Veli Anketleri
Yönetim Politikası
Ölçme-Değerlendirme Sonuçları ve Analizi
Kalite Belgeleri ve İlgili Dokümanlar
Sektörle İşbirliğine Dair Kanıtlar
İstihdam Göstergeleri
Personel Gelişim Politikası
Personel Eğitim Kayıtları
Personel Yönetim Politikası
İş Tanımları
Organizasyon Şeması
Personel Oryantasyon Programı
Personel Ödül Şeması

DIGITAL EFFECTIVE SCHOOL SELF-ASSESSMENT FOR SUSTAINABLE SCHOOL IMPROVEMENT
2022-1-TR01-KA220-SCH-000087735

Personel Toplantı Kayıtları
Sektörle Yapılan İşbirliğine Dair Kayıtlar
Müfredat ve Eğitim
Güncellenen Programlar ve Modüller
İşverenlerin
Sistemdeki Öğrenci Başarı Verileri
Öğrencilerin Gelişimleriyle İlgili Verilen Geri Bildirimlerin Kaydı
Rehberlik ve Referans Materyallerine Erişim
Ölçme-Değerlendirme Araçları ve Bu Araçların Amaca Uygun Olduğunu Gösteren Kanıtlar
Ölçme-Değerlendirme Sonuçlarına İtiraz Süreci
Ölçme-Değerlendirme Süreçlerinin Standartlaştırılmasına İlişkin Kanıtlar
Sosyal Kulüpler
Öğrenci Rehberlik Hizmetleri
Rehberlik Kayıtları
Yönetim Süreçlerine Öğrenci Katılımı
Öğrenci Ödül Şeması
Devam/Devamsızlık Politikası ve Kayıtları
Satın Alma Politikası
Satın Alma Kayıtları
Envanter
Bütçe Planlaması
Tesis ve Ekipmanların Etkili Kullanımına İlişkin Planlar
Ekipman Bakım Planları
İşyeri (staj) Sürdürülebilirlik Kontrolleri
Staj/İşletmede Beceri Eğitimi Sözleşmesi
Bilgi Yönetim Sistemi
İletişim Mekanizması
İletişim Kayıtları (Kurum İçi ve Dışı)
Belge Kontrol Sistemi
Haberler/Duyurular
Kurumun Web Sitesi
Dilek ve Şikâyet Kutusu Kayıtları
Veli Toplantılarının Kayıtları
Ders Plan Kayıtları
İş Sağlığı ve Güvenliği Politikaları
İş Sağlığı ve Güvenliği Kurallarının/Uyarılarının Görünürlüğü
İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Kayıtları
Kurum Dışı İş Sağlığı ve Güvenliği Raporları

Yangın Tatbikatı Kayıtları
Acil Durum (Afet) Yönetim Planları
Güvenlik Personeli
Güvenlik Sistemleri
Belgelendirilmiş Eşit Fırsatlar Politikası
Denetleme Mekanizması
Sistemik Değerlendirmeler
Görünürlük Materyalleri
Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Kullanımı
Açıkça Tanımlanmış Başarı Kriterleri

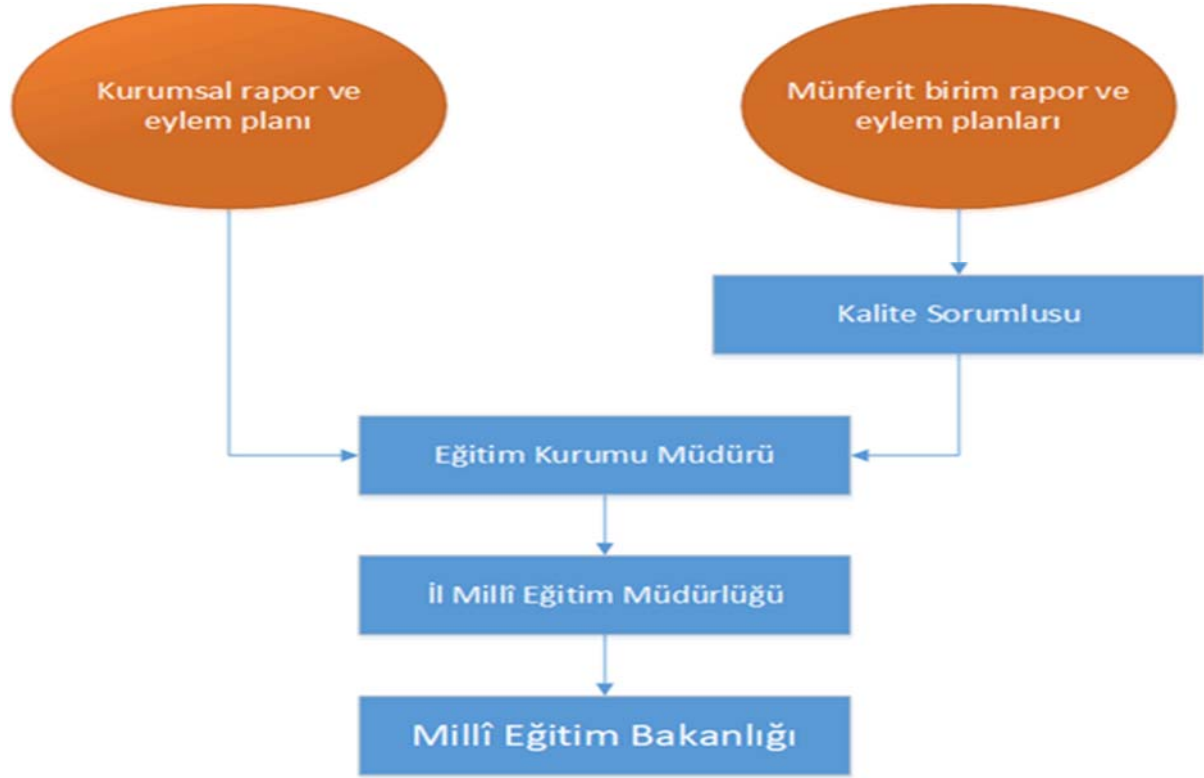
3. Raporlama Aşaması

Kurumsal ve bireysel birim raporları ve aksiyon planları tamamlandıktan sonra kontrol edilmek üzere bir üst kullanıcıya aktarılır. Kurumsal raporlar ve eylem planları; Eğitim kurumu müdürü tarafından incelendikten sonra uygun görülmesi halinde kontrol edilmek üzere İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderilir. Bireysel birim raporları ve eylem planları; Kurumun kalite sorumlusu ve eğitim kurumu müdürü tarafından incelendikten sonra uygun görülmesi halinde kontrol için İl Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderilir. Uygun görülmeyen raporlar ve aksiyon planları gerekçeleriyle birlikte yeniden düzenlenmek üzere ilgili birime geri gönderilir.

İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne ulaşan rapor ve eylem planlarını Genel Müdürlükçe belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda incelemek ve değerlendirmek üzere "Kalite İzleme ve Değerlendirme Komisyonu" kurulur. Komisyon, eğitim kurumlarından gelen tüm raporları ve eylem planlarını inceler, uygun gördüğü raporları onaylar ve uygun görülmeyen raporları, gerekçesi ile birlikte düzeltilmek üzere raporu hazırlayan birime gönderir. Komisyon tarafından onaylanan raporlar ve eylem planları Genel Müdürlüğün onayına sunulur.

Her gösterge için sunulan öz değerlendirme raporları, eylem planları ve kanıt belgeleri, eğitim kurumunda kalite belleği oluşturmak ve dış değerlendirme sırasında sunulmak üzere uygun bir şekilde saklanır.

Figür 1. Öz Değerlendirme Raporu ve Eylem Planı İnceleme ve Onay Süreci



Bireysel birim sorumlusu, toplantılar sonucunda tamamlanan raporları ve aksiyon planlarını Öz Değerlendirme Portalı üzerinden onaylar ve kontrol edilmek üzere bir üst kullanıcıya (kurum kalite sorumlusu) aktarır. Sevkiyat, kalite sorumlusu tarafından incelenir, eksik ve/veya yetersiz kısımlar varsa nedenleri Öz Değerlendirme Portalı'nda ilgili standartlarda yazılır ve sistem üzerinden bireysel birim sorumlusuna iade edilir. Bireysel birim sorumlusu tarafından gerekli değişiklik ve/veya eklemeler yapıldıktan sonra rapor ve aksiyon planları kurum sorumlusuna geri gönderilir. Bu döngü şu şekildedir; Kurum Kalite Sorumlusu, Eğitim Kurumu Müdürü, İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Millî Eğitim Bakanlığı yürüngesinde tamamlanır. Millî Eğitim Bakanlığı'ndan onay alındıktan sonra raporun iki çıktısı alınır: biri okul kalite sorumlusuna verilir, diğeri birim sorumlusu tarafından arşivlenir.

b) Değişkenler

Tablo 3. Kurumsal Düzeyde öz Değerlendirme Göstergeleri

STANDART	GÖSTERGE
	Personel; planlama, yönetim ve karar alma sürecine nasıl dâhil ediliyor?
	Tesislerin (bina, laboratuvar, atölye, derslik vb.) ve ekipmanların

1. EĞİTİM KURUMU YÖNETİMİ	Etkin kullanımı için ne tür tedbirler alınıyor?
	İş sağlığı ve güvenliği kapsamında ne tür tedbirler alınıyor?
	Okul ve yakın çevresinin güvenliği nasıl sağlanıyor?
	Döner sermaye uygulamalarının etkililiği nasıl sağlanıyor?
	Okul sağlığı kapsamında ne tür çalışmalar yapılıyor?
	İyi uygulamalar nasıl paylaşıyor ve iyi uygulamalardan nasıl faydalanılıyor?
2. PLANLAMA	Okul/kurumun amaçlarını ve hedeflerini ortaya koyan planlamalar nasıl yapılmaktadır?
	Kurum ve alan/zümre düzeyinde iyileştirme ve geliştirmeye yönelik kalite çalışmaları da dahil olmak üzere hangi faaliyetler yapılıyor?
3. İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ	Personelin sürekli mesleki ve kişisel gelişimi nasıl sağlanıyor?
	Personelin özelliklerine ve yeterliliklerine uygun olarak görevlendirilmesi nasıl sağlanıyor?
	Personelin motive edilmesi için ödül vb. ne tür çalışmalar yapılıyor?
4. EĞİTİM - ÖĞRETİM	Öğrenme kazanımına dayalı ölçme ve değerlendirme nasıl yapılıyor?
	Mesleki tanıtım, rehberlik ve yönlendirme çalışmaları nasıl yapılıyor?
	Öğrencilerin akademik gelişiminin sağlanmasına ve mesleki bilgi ve becerilerinin artırılmasına yönelik hangi tedbirler alınıyor?
	Öğrencilerin bilimsel, kültürel ve sportif gelişiminin sağlanmasına yönelik ne tür faaliyetler yapılıyor?
	Dezavantajlı ve özel eğitim hizmeti alması gereken (özel yetenekli, kaynaştırma vb.) öğrencilere yönelik ne tür çalışmalar yapılıyor?
	Paydaşlarla yapılan işbirlikleri ve bu işbirliklerinin sağladığı faydalar nelerdir?
	Paydaşların desteği ile okula donatım malzemesi (makine-teçhizat, eğitim/deney seti vb.) ve temrin malzeme katkısı nasıl sağlanıyor?

5. ORTAKLIK VE KAYNAKLAR	Paydaşlarla, okulun sürekli gelişiminin sağlanmasına yönelik (dış finansman kaynağı sağlanması, ulusal/uluslararası proje çalışmaları, patent/faydalı model veya tasarım başvurusu vb.) ne tür faaliyetler yürütülüyor?
	Öğrenci ve öğretmenlere yönelik bilimsel, kültürel ve sportif etkinliklere paydaşlar ne tür katkılar sağlıyor?
6. SONUÇLAR DEĞERLENDİRME VE	Personel, öğrenci, veli ve sektörün memnuniyetine yönelik verilerin analizi nasıl yapılıyor?
	Belirlenen hedeflere ulaşılma durumu nasıl ölçülüyor? (Hedefler, sonuçların ölçülme yöntemi, elde edilen sonuçlar)

Münferit Birim Düzeyinde (Alan/Zümre) Öz Değerlendirme Göstergeleri

STANDART	GÖSTERGE
1. EĞİTİM KURUMU YÖNETİMİ	Alan/zümre öğretmenleri, öğrenciler, veliler ve sektör planlama ve karar alma sürecine nasıl dâhil ediliyor?
	Fiziki mekân, ekipman ve kaynakların etkili kullanımı nasıl sağlanıyor?
	İş sağlığı ve güvenliği kapsamında ne tür tedbirler alınıyor ve hangi çalışmalar yapılıyor?
2. PLANLAMA	Alan/zümrede iyileştirme ve geliştirmeye yönelik planlamalar nasıl yapılmaktadır?
	Alan/zümrede iyileştirme ve geliştirmeye yönelik faaliyetler nasıl izlenmekte ve değerlendirilmektedir?
3. İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ	Alan/zümre öğretmenlerinin mesleki ve kişisel gelişimi için ne tür çalışmalar yapılıyor?
	Alan/zümre içi ve alan/zümreler arası işbirliği ve iletişim nasıl sağlanıyor?
	Öğrencilerin mesleki ve akademik gelişiminin sağlanmasına yönelik hangi çalışmalar yapılıyor?
	Öğrencilerin bilimsel, kültürel, kişisel ve sportif gelişiminin sağlanmasına yönelik hangi çalışmalar yapılıyor?

4. EĞİTİM - ÖĞRETİM	Alan/zümredeki iyi uygulamalar nelerdir ve bu uygulamalar nasıl paylaşılıyor?
5. ORTAKLIK VE KAYNAKLAR	Paydaşların desteği ile alan/zümreye donatım malzemesi (makine-teçhizat, eğitim/deney seti vb.) ve temrin malzeme katkısı nasıl sağlanıyor?
	Tüm paydaşlarla (üniversiteler, kalkınma ajansları vb.) alan/zümrenin sürekli gelişiminin sağlanmasına yönelik ne tür faaliyetler yürütülüyor?
	Öğrenci ve öğretmenlere yönelik bilimsel, kültürel ve sportif etkinliklere paydaşlar ne tür katkılar sağlıyor?
6. SONUÇLAR VE DEĞERLENDİRME	Personel, öğrenci, veli ve sektör memnuniyetine yönelik verilerin analizi nasıl yapılmaktadır?
	Alan/zümre tarafından belirlenen hedeflere ulaşılma durumu nasıl ölçülüyor? (Hedefler, sonuçların ölçülme yöntemi, elde edilen sonuçlar)

c) Katılımcılar

Bu veriler kimlerden toplanıyor (paydaşlar, veliler, öğrenciler, öğretmenler vb.)?

Mesleki ve teknik liselerde öz değerlendirme sürecinin yönetimine okul yöneticileri ve tüm öğretmenler katılmaktadır.

d) Veri Analizi Süreci

Verileri kim analiz ediyor (kurum içi veya özel bir hizmet vb.)?

Okul yönetimi, portalda gerekli bilgilerin doldurulmasında önemli bir rol oynar ve soruları yanıtlamak, kanıt sağlamak ve iyileştirme alanlarına karar vermek de dahil olmak üzere süreci yönetmekten sorumludur.

Bu ölçme/değerlendirme ne sıklıkta ve hangi ayda yapılıyor?

Tablo 4. Öz Değerlendirme Uygulama Takvimi

FAALİYET	SORUMLU BİRİM	TARİH
Öz değerlendirme portalına kurum tanımlamalarının yapılması ve portalın raporlamaya hazır hale getirilmesi	Genel Müdürlük	Nisan
Kurum ve münferit birim öz değerlendirme rapor eylem planlarının hazırlanması, portala girilmesi ve onaylarının tamamlanması	Eğitim Kurumları	Mayıs - Haziran
Kurumsal öz değerlendirme rapor eylem planlarının il millî eğitim müdürlüğü kalite komisyonunca incelenmesi ve onaylanması	İl Millî Eğitim Müdürlüğü	Haziran- Temmuz
İl millî eğitim müdürlüğü kalite komisyonunca onaylanan kurumsal öz değerlendirme rapor eylem planlarının incelenmesi	Genel Müdürlük	Temmuz Ağustos
Kurum ve münferit birim eylem planlarının uygulanması ve faaliyet raporlamasının yapılması	Eğitim Kurumları	Eylül - Haziran

e) Öz Değerlendirme Sonuçlarının Raporlanması

Eğitim kurumları öz değerlendirme sonucunda yılda bir kez öz değerlendirme raporu ve iyileştirme ve geliştirme faaliyetlerine yönelik eylem planları oluşturur. Rapor ve eylem planı hazırlanırken, belirli yöntem ve teknikler kullanılarak, belirlenen standartlar doğrultusunda sistematik bir yaklaşımla eğitim kurumlarının süreçlerinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Eğitim kurumlarının faaliyet ve süreçlerinin kendi bünyelerinde periyodik ve objektif bir şekilde incelenip, değerlendirilip raporlanmasını sağlayan, belirlenen kalite standartlarına ulaşılmasını sağlayan öz değerlendirme, mesleki ve teknik eğitim kurumlarında kalite güvencesi sağlanmasında önemli bir bileşen olarak kalite geliştirme faaliyetlerinin temelini oluşturmaktadır. Öz değerlendirme, kurum veya programların gelişimine katkı sağlayan, kurum veya programlar için mevcut durumun

belirlenmesini, süreçlerin ve kaynakların incelenmesini, sorunların ortaya çıkarılmasını, belirlenen hedeflere ne ölçüde ulaşıldığının değerlendirilmesini sağlayan bir süreçtir.

Öz değerlendirme, mesleki ve teknik eğitim kurumlarında kapsamlı, sistematik ve düzenli olarak gözden geçirmeyi amaçlayan, sürekli iyileştirme ve geliştirmeyi esas alan bir gelişim modelidir. Öz değerlendirme, çeşitli yöntem ve teknikleri kullanarak kişi, grup ve kurumların kendilerini belirlenen standartlar doğrultusunda değerlendirmelerini sağlar.

Öz değerlendirmeye göre eğitim kurumları:

- Farklı analiz yöntemleri (SWOT, PEST, Problem ağacı vb.) kullanarak iyileştirmeye ve geliştirmeye açık alanları belirlerler.
- Kurumsal gelişimlerinin sürekliliğini sağlar ve bu gelişmeleri düzenli olarak ölçmek için kanıta, veriye, bilgiye ve gözleme dayalı bir sistem kurarlar.
- Diğer kurumlarla karşılaştırır ve tezat oluştururlar.
- Uygulanan gelişim modelini eğitim kurumunun işleyişi ile bütünleştirir.
- Eğitim ve öğretim süreçlerini iyileştirmeye yönelik faaliyetlere tüm birimleri dahil ederler,
- İyi örnekleri tespit eder ve yaygınlaştırırlar,
- Ortak kalite kültürü oluştururlar,
- Sürdürülebilir bir kalite geliştirme sürecini işler hale getirirler,
- Dış değerlendirme için gerekli güvenilir verileri sağlarlar,
- Dış değerlendirme için daha güvenilir veriler sağlar, ekip çalışmasını daha iyi anlar ve teşvik eder,
- Kaynakların etkin ve verimli kullanılmasını sağlar.

f) Mesleki Eğitim Kurumları Modelinin Öz Değerlendirme Bağlamında Değerlendirilmesi

Eğitim kurumlarının eğitim ve öğretim süreçlerine ilişkin faaliyetlerinin bilgi, belge ve kanıtlara dayalı olarak incelenmesi, değerlendirilmesi ve raporlanması amacıyla eğitim kurumları periyodik olarak dış değerlendirmeye tabi tutulur. Dış değerlendirme sırasında eğitim kurumunun öz değerlendirme kapasitesi de ölçülür.

Dış değerlendirmeye temel teşkil eden öz değerlendirme kapasitesi aşağıdaki göstergeler doğrultusunda ölçülür.

Öz Değerlendirme Hazırlık Süreci
Öz değerlendirmeye ilişkin görev dağılımının güncellenmesi ve duyurulması
Öz değerlendirme için eğitim kurumu yönetiminin, alanların, zümrelerin ve ilgili paydaşların bilgilendirilmesi ve öz değerlendirme toplantılarına resmi olarak davet edilmesi
Öz değerlendirmenin kurul toplantılarında gündeme alınması ve değerlendirilmesi
Öz değerlendirme sürecinde kullanılacak veri, rapor ve tutanakların hazırlanması
Öz Değerlendirme Uygulama Süreci
Öz değerlendirmede yer alan standartlara ait soruların kanıt temelli rasyonel olarak değerlendirilmesi ve buna ilişkin rapor, eylem planları ve faaliyetlerin oluşturulması
Öz değerlendirmede kapsamlı bir analiz çalışması yapılarak veriler ile değerlendirmelerin uyumu
Öz değerlendirme toplantı tutanaklarının hazırlanması ve dosyalanması
Öz Değerlendirme Sürecinde Faaliyetlerin Amaca Uygunluğu ve Gerçekleşme Durumu
Öz değerlendirme raporunda yer alan faaliyetlerin okulun mevcut ve potansiyel kaynaklarının sevk ve idaresine uygunluğu
Faaliyetlerin öğrencilerin nitelikli eğitim almasına katkılarının değerlendirilmesi
Öz değerlendirme eylem planlarında yer alan faaliyet faaliyetlerin belirli aralıklarla gerçekleşme durumunun değerlendirilmesi ve raporlanması

Mevcut okul öz-değerlendirme/değerlendirme modelindeki güçlü ve zayıf yönler?

Herhangi bir öneri ve/veya iyileştirme notu var mı?

Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde öz değerlendirme ile ilgili yapılan çalışmalardan elde edilen bulgulara göre (Bozkuş ve Gündüz, 2013; Kösterelioğlu ve Çelen, 2016; Dal Tatlı, 2022; Demirkasimoğlu, 2014; Şahin ve Kılıç, 2018; Nayır, 2013) ; Şahin ve Çeper, 2013; Kurum ve Çinkır, 2021), öğretmenlerin öz değerlendirme etkinliklerine yönelik olumlu tutuma sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Öz değerlendirme eğitiminin öğretmenlere fayda sağladığı söylenebilir. Öz değerlendirme etkinlikleri, öğretmenlerin sınıf içi ve ders dışı etkinliklerini çeşitlendirerek eğitime yeni bir boyut kazandırmaktadır.

Ancak Öz Değerlendirme Portalı üzerinden yapılan dönütlerde dilin net olmaması öğretmenlerin bu süreci etkin geçirememesine neden olmaktadır. Öz değerlendirme gösterge sorularının çoğunun öğretmenlerin alanları ile ilgili olmaması motivasyonlarının düşmesine neden olmaktadır. Gösterge sorularının bazılarının öğretmenler tarafından açık ve anlaşılır olmaması, grup içi işbirlikçi çalışmayı zorunlu kılmaktadır. Öğretmenlerin iş dağılımında herkese eşit sorumluluk verilmesi için eylem planları ve kanıtlar hazırlaması gerekmektedir.

Öte yandan öğretmenlerin gösterge sorularını cevaplarken, eylem planları hazırlarken ve kanıt oluştururken ders kazanımlarına yönelik hazırladıkları etkinlikleri tekrar gözden geçirerek küçük değişiklikler yaptıktan sonra öz değerlendirme sürecinde bu etkinliklerden yararlandıkları görülmüştür. Bu tercih, öğretmenlerin risk almaktan kaçınmaları ve yeni fikir üretmemeleri/üretmemeleri şeklinde ifade edilebilir.

Öz değerlendirme etkinlikleri ile öğrencilerin eğitim hayatlarına aktif olarak katılımları ve özgüvenleri artar. Bu durumu gözlemleyen öğretmenlerin meslek hayatlarıyla olumlu bağ kurarak eylemlerini daha anlamlı buldukları söylenebilir. Öz değerlendirme etkinliklerinin alan gelişimine fayda sağladığını belirten öğretmenler diğer öğretmenlere göre okumaya ve araştırmaya daha fazla zaman ayırmaktadır. Öz değerlendirme etkinliklerinin kişisel gelişime katkı sağladığı, iletişim ve grup çalışması becerilerini artırdığı, öğretmenlerin öz disiplin oluşturma, kişisel gelişim farkındalığını artırma ve öğrencilere olumlu bakış açısı geliştirme ve bu konulara ayrı ayrı zaman ayırma konularında ilgi gösterdiği söylenebilir.

Eğitim-Öğretim yılı başında öğretmenlere verilen öz değerlendirme eğitiminin okulda öğretmen/müdür yardımcısı olan kalite sorumlusu tarafından değil, yine uzman bir eğitici tarafından verilmesi tavsiye edilebilir.

Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanacak eylem planlarında ve kanıtlarda kullanılmak üzere her alana özgü örneklerle kılavuzların oluşturulmasının öğretmenlerin öz değerlendirme faaliyetlerinde yardımcı olacağı söylenebilir. Grup içi öz değerlendirme etkinliklerinin yürütülmesinde okul kalite ve bireysel birim amirinin sorumluluk almaması ve görevlendirmenin Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü veya okul tarafından yapılması önerilebilir, ki bu prensip olarak eşit iş dağılımı sağlayabilir.

Öz Değerlendirme Portalı'nda yapılan geri bildirimlerin dilbilgisi uzmanı tarafından öğretmene ulaştırılmadan önce değerlendirilmesinin akıllarda oluşabilecek soruları ortadan kaldırayabileceği

söylenbilir. Öz değerlendirme gösterge sorularının her bir öğretmen tarafından net bir şekilde anlaşılması soruların yanıtlanmasını kolaylaştıracağı düşünülebilir.

Kanıtların oluşturulmasında evrak yükünü hafifletebilecek Web 2.0 araçları kullanılabilir. Öğretmenlere Web 2.0 araçları eğitimi verilerek bu araçlarla oluşturulan kanıtların kabul edilmesi öğretmenlerin süreci daha verimli geçirmelerini sağlayacağı söylenebilir.

Öz değerlendirme etkinliklerini eksiksiz yapan öğretmenlere başarı belgesi veya ödül verilmesi, öğretmenlerin motivasyonunu artırarak öz değerlendirme sürecinin daha verimli geçirmesine katkı sağlayabilir.

2.3. Farklı İl Millî Eğitim Müdürlükleri Tarafından Geliştirilen ve Kullanılan Öz Değerlendirme Sistemleri

2.3.1. İzmir

Değerlendirme Sistemi	
Şehir	İzmir
Sistemin Adı	Okul Portföy Projesi
Amaç	<ul style="list-style-type: none">Okul Portföyü Projesi ile okulların/kurumların kurumsal hafızasının oluşmasına katkıda bulunulması.Okulların/kurumların değişim ve dönüşümlerine yön verebilecek göstergelerin bir arada ve planlı bir şekilde çalışabilmesini sağlamak.Okulların/kurumların belirli konulardaki çalışmalarını bütünsel bir bakış açısıyla görünür kılmak ve diğer okul/kurumlara örnek teşkil etmek.Projenin geliştirilmesinin her aşamasında okulların/kurumların sürece yapıcı bir şekilde katkıda bulunmalarını sağlamak.Okulların/kurumların karar alma süreçlerinde kullanılmak üzere teknolojik yeniliklerden ve yapay zeka uygulamalarından yararlanmak.
Uygulanma Alanı	İl Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı tüm kamu kurumları
Hedeflenen Grup	İl Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı tüm resmi eğitim kurumları, bu kurumların eğitim ve idari personeli ve eğitim paydaşları
Metot	Özel olarak geliştirilmiş WEB yazılımı
Değerlendirme Metodu	İstatistiksel değerlendirme, öğrenme mekanizması İdari karar alma süreçleri
Uygulanma Dönemi	Her yıl
Değerlendirme	Okulların/kurumların kendi iç dinamiklerine özgü göstergelerin izlenmesi amacıyla okulların/kurumların belirli aralıklarla kendi performanslarını

	sistemik ve planlı bir şekilde değerlendirmelerine yönelik bir puanlama bulunmamaktadır.
Süreç	1. Okul/kurumlar göstergelere göre sisteme giriş yapabilmekte ve bu bilgiler anlık olarak raporlama ekranlarına işlenmektedir.
İletişim	Strateji35_1@meb.gov.tr
Web-site	http://izmirarge.meb.gov.tr/portfolyo
Zayıf Yönleri	Veri girişlerinin doğru olması önemlidir.
Güçlü Yönleri	Raporlama Görüntüleri. Çalışmalar arasında her türlü korelasyonun kurulabilmesi
Yorum ve tavsiyeler	Yapılacak çalışmalarda yol gösterici olması ve örnek çalışmaların ön plana çıkarılması açısından önemlidir.

2.3.2. Gaziantep

Değerlendirme Sistemi	
Şehir	Gaziantep
Sistemin Adı	Sosyal Okul Projesi
Amaç	<p>Bilginin hızla değiştiği ve bilgiye olan ihtiyacın arttığı 21. yüzyılda ülkeler bireycilikten küresel vatandaşlık anlayışına geçmiş, çağın gerektirdiği niteliklere sahip dünya vatandaşı olacak öğrenciler yetiştirmek temel ihtiyaçlardan biri haline gelmiştir. ülkelerin hedefleri.</p> <p>Dönemin eğitim kurumlarının niteliklerini başarıyla yerine getirmiş etkili okulların özellikleri incelendiğinde okulların sadece akademik başarılarıyla değil sosyal, kültürel ve sportif faaliyetleriyle de öne çıktığı görülmektedir.</p> <p>Sosyal Okul Projesinin ilimiz genelinde uygulanmasıyla ilimizdeki okulların ve öğrencilerin sosyal, sportif ve sanatsal yeterlilikleri konusunda farkındalıklarının en üst düzeye çıkarılarak Sosyal Okullar olarak ülkemizde lider bir il haline getirilmesi hedeflenmektedir. Sadece akademik başarılarıyla değil.</p> <p>Yani projenin genel amacı ilimizdeki tüm öğrencilerimizi spor, sanat ve kültür alanlarında yeterli ve katılımcı bir seviyeye getirmek, okulların temizliğini ve derslik düzenlemelerini sağlamaktır.</p>
Uygulanma Alanı	İl Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı olarak faaliyet gösteren tüm resmi eğitim kurumları. Özellikle: anaokulu, ilkokul, ortaokul ve lise
Hedeflenen Grup	İl Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı tüm resmi eğitim kurumları ve bu kurumların eğitim ve idari personeli ve öğrencileri.
Metot	Okullar, İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün resmi internet sitesine veya Ar-Ge sitesine eklenen bağlantılardan projeye başvuruda bulunabiliyor.
Değerlendirme Metodu	Projede ait duyurular okullara gönderildikten sonra okullar proje takvimi dahilinde gerçekleştirdikleri faaliyetleri ve ilgili belgeleri elektronik formda İl Millî Eğitim Müdürlüğü Ar-Ge web sayfasında işleyeceklerdir. İl Millî Eğitim

	<p>Müdürlüğü personeline bağlı proje değerlendirme ekibi, okulların açıkladığı değerlendirme formlarına göre okulları ziyaret edecek ve proje sürecinde okulların faaliyetlerini kontrol edecek.</p> <p>Dönem sonunda belirlenen puanların üstünlüğüne göre başarılı okullardan oluşan proje ekibine okullara başarı belgesi, SOSYAL OKUL bayrağı ve çeşitli ödüller verilecek. Okullar spor, sanat, kültür, proje, mesleki faaliyet, EBA, iş sağlığı ve güvenliği alanlarında ayrı ayrı puanlanacak. Değerlendirme ekibi tarafından başarılı bulunan okullara, hangi kriterlere göre başarılı olduklarını belirten piriç plaket asılacak. Ödüllerde proje ekibinde yer alan (belirlenen kontenjanı aşmayan) okullar tarafından resmi olarak sertifikalandırılan kişiler dikkate alınacaktır.</p> <p>Okul ziyaretleri sırasında gerekli resmi belge ve okulların belirlenen kriterlerden aldığı puanları gösteren belgeler dosya halinde talep edilecektir.</p> <p>***izleme ve değerlendirme komitesinin proje sürecinde yüksek puan alan okullara (hangi özelliklerinin başarılı sayılacağı izleme komitesi tarafından belirlenecektir) ziyareti proje takvimi içerisinde belirlenerek okullara bilgi verilecektir.</p> <p>***Proje denetleme kurulu veya proje izleme ve değerlendirme kurulu gerekli görülmesi halinde proje uygulama maddelerini ve puan değerlerini, proje değerlendirme sürecini, proje takvimini ve proje ihale kriterlerini değiştirmeye ve projeyi sürdürmeye yetkilidir. önümüzdeki yıllarda.</p>
Uygulanma Dönemi	2018-2019 Öğretim Yılı
Değerlendirme	<p>Okul Değerlendirme Formu 100 puan üzerinden yapılır.</p> <p>Değerlendirmede genel formdan alınabilecek maksimum puanların düzey tanımlayıcıları;</p> <p>0 – 49 “Yetersiz”</p> <p>50 – 74 “Geliştirilmesi Gerekli”</p> <p>75 – 89 “İyi”</p> <p>90 – 100 “Çok İyi” olarak belirlendi.</p>
Süreç	<ul style="list-style-type: none">• Projenin Okullara Duyurulması - ARALIK 2018• Proje kapsamında Okullar Ar-Ge web sayfası üzerinden başvurularını yaptılar - 17 ARALIK / 10 MAYIS 2019• Proje Takip Ekibi Kriterleri İncelemek İçin Okulları Ziyaret Etti - 10/25 MAYIS 2019 <p>Proje Kriterlerini Karşılıyan Okulların İlanı ve Ödüllendirilmesi - HAZİRAN 2019</p>
İletişim	https://gaziantep.meb.gov.tr/www/sosyal-okul-projesi
Web-site	https://gaziantep.meb.gov.tr
Zayıf Yönleri	<ul style="list-style-type: none">• Tüm okullara uygulanmayacak, başvuru yoluyla gerçekleştirilecektir. İzleme, zaman uygulaması açısından pratik değildir
Güçlü Yönleri	<ul style="list-style-type: none">• Eğitimcileri kendilerini geliştirmeye teşvik etmek• Okulların fiziki ortamının iyileştirilmesinin sağlanması• Öğrencileri sosyal ve kültürel faaliyetlere teşvik etmek
Yorum ve tavsiyeler	<p>Bu projenin ildeki tüm okulların katılımıyla hayata geçirilmesi daha kapsamlı bir kalkınmanın önünü açacaktır.</p>

	<p>Ayrıca dış denetime ihtiyaç duymadan sübjektif değerlendirmelerden kaçınarak değerlendirmenin öz değerlendirme yoluyla yapılmasının daha etkili olduğunu düşünüyorum.</p> <p>Çünkü dışarıdan kontrol ve ödül mekanizması sürekliliği olan bir sistem olmayabilir. İçsel motivasyon ve öz kontrol mekanizmasını harekete geçirmek her zaman daha sürdürülebilir ve etkili bir yöntemdir.</p>
--	--

2.3.3. Adana

Değerlendirme Sistemi	
Şehir	Adana
Sistemin Adı	Okul Tabanlı Değerlendirme, Akreditasyon ve Kalite Sistemi (ODAK/SAAQ)
Amaç	ODAK süreci; güvenilirlik, objektiflik, şeffaflık, genellik ve sürdürülebilirlik temel ilkelerdir. Bu doğrultuda değerlendirmeler; A. Okulların/kurumların durumunun objektif analizini ortaya koymak, B. Okul/kurum yöneticilerinin görev süreleri boyunca yaptıkları çalışmaların etkinliğini ölçmek, C. Okul/kurum başarı analizleri ve değerlendirmelerinin sürekli takibi, D. Okulların/Kurumların görevi olarak yerine getirmesi gereken rutin iş ve süreçlerin merkezi olarak takip edilmesi, Okul/kurumların performans ve kalite düzeyleri belirlenerek denklik durumlarının belirlenmesi ve iyileştirilmesi amaçlanmaktadır.
Uygulanma Alanı	İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı olarak faaliyet gösteren tüm resmi eğitim kurumları. Anaokulu, ilkököl, ortaokul, lise gibi
Hedeflenen Grup	İl Milli Eğitim Müdürlüğümüze bağlı tüm resmi eğitim kurumları ve bu kurumların eğitim ve idari personeli ve öğrencileri.
Metot	Okullar, İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün resmi internet sitesine veya Ar-Ge sitesine eklenen bağlantılardan projeye başvuruda bulunabiliyor.
Değerlendirme Metodu	Okul yönetimi tarafından çevrimiçi ve Yerinde Değerlendirme (ilçe milli eğitim müdürlüğünde oluşturulan en az 3 kişilik bir komisyon tarafından en az 6 ayda bir yapılır.)
Uygulanma Dönemi	2015 – 2016 – 2017 -2018 Öğretim Yılları
Değerlendirme	"Okul Değerlendirme Formu" 100 puan üzerinden değerlendirilerek okul/kurum puanı belirlenir." "Değerlendirme "ye göre yapılan değerlendirmeler sonucunda genel formdan ve/veya ilgili alanlardan alınabilecek maksimum puanların yüzde kaçının elde edildiğine göre değişen düzey tanımlayıcıları; %00,00 – %49,99 "Yetersiz" %50,00 – %74,99 "Geliştirilmesi Gerekli" %75,00 – %89,99 "İyi" %90,00 – %100,00 arası "Çok İyi" olarak belirlendi.

	<p>"Okul Değerlendirme Formu"nda bir kriterin birden fazla alt başlığı olması durumunda, tüm alt başlıkların karşılanması halinde kritere tam puan verilir.</p>
Süreç	<p>a) İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından; En az üç kişiden oluşan bir veya daha fazla komisyon kurularak, komisyon üyelerinin tamamının katılımıyla en az altı ayda bir okul/kurum ziyareti yapılarak "Okul Değerlendirme Formu"ndaki kriterlerin gözetilmesi ve değerlendirilmesi sağlanır.</p> <p>b) Müdürlük normuna sahip tüm kurumlar değerlendirmeye alınır.</p> <p>c) Okul/Kurum değerlendirmeleri eğitim-öğretim yılının birinci yarıyılı için Ocak ayının ikinci haftasının son iş gününe, ikinci yarıyıl için Haziran ayının ikinci haftasının son iş gününe kadar tamamlanır.</p> <p>d) İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından oluşturulan Değerlendirme Komisyonları; Değerlendirmeler sonucunda okul/kurumların puanları proje yönetim ekibi ve Bilgi Teknolojileri ve Eğitim Teknolojileri departmanı iş birliğiyle ADABİS üzerinde oluşturulacak elektronik değerlendirme formuna işlenir. Değerlendirme formlarının ADABİS'e aktarılmasına ilişkin iş ve işlemler, akademik yılın ilk yarıyılı için Ocak ayının son iş gününe, ikinci yarıyıl için ise en geç Haziran ayının son iş gününe kadar tamamlanır.</p> <p>e) Okul/Kurum, belirlenen "Okul Değerlendirme Formu" puanını artıracak, eksik olduğu alanlarda eksiklikleri giderecek çalışmaları planlar ve uygular.</p> <p>f) Okul/Kurum, çalışmalarını ve sonuçlarını altı ayda bir il/ilçe Milli Eğitim Müdürlüğüne sunulmak üzere değerlendirme komisyonuna sunar.</p> <p>g) İl genelinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi, Mesleki Eğitim Merkezi, Öğretmenevi, Olgunlaşma Enstitüsü vb. Kurumlar her eğitim-öğretim yılında en az bir kez İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün ilgili şube müdürlüğü tarafından yerinde değerlendirmeye tabi tutulur. Bu kurumların değerlendirme çalışmaları İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı ilgili şubeler tarafından yürütülmektedir.</p> <p>h) Okul/kurumların değerlendirme analizleri İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yapılır ve her eğitim-öğretim yılı sonunda akreditasyon çalışmaları tamamlanır.</p> <p>i) Okul-Kurum İşbirliği/Okul-Okul İşbirliği çerçevesinde protokol imzalanacak taraflar, Okul/Kurum Müdürlüğü tarafından belirlenerek 15 gün içerisinde onaylamak üzere İl/ilçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne gönderilir. İşbirliği çalışmalarında okul ve kurum sayısında herhangi bir sayısal sınırlama yoktur. Bir kurum birden fazla okulla işbirliği yapabileceği gibi, bir okul da birden fazla kurum/kuruluşla işbirliği yapabilir.</p> <p>j) İl/ilçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün onayı ve Valiliğin onayı ile protokol imza çalışmaları tamamlanır. İşbirliği protokolü proje süresi boyunca geçerlidir. Proje bitiminde her iki tarafın talebi üzerine yenilenebilir.</p> <p>k) Okul/Kurum altı ayda bir İl/ilçe Milli Eğitim Müdürlüğüne sunulmak üzere işbirliği çalışmaları ve sonuçlarına ilişkin faaliyet raporu hazırlar.</p> <p>l) İlçe düzeyinde, eğitim-öğretim yılının her iki döneminde en az bir kez ortak "Değerlendirme Başarı Sınavı" yapılır. Sınav, il genelindeki tüm ortaokul ve liselerde 1 (bir) gün içinde yapılmakta olup, sınav günü bu okullarda eğitim-öğretim faaliyetleri yapılmamaktadır. Sınav nedeniyle</p>

yapılmayan derslerin telafisi branş öğretmenler kurulu tarafından planlanarak sağlanır. Sınav içeriğinde yer alacak dersler, sınav soruları, değerlendirme vb. usul ve esaslar İl Milli Eğitim Müdürlüğü Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Dairesi Başkanlığı koordinasyonunda Temel Eğitim - Ortaöğretim Birimleri tarafından hazırlanarak duyurulur. , sınavdan iki hafta önce "Değerlendirme Sınavına Başarılı Olma Uygulama Kılavuzu" ile birlikte.

- m) "Başarı Değerlendirme Sınavı" sonucunda elde edilen veriler ve Milli Eğitim Bakanlığı/ÖSYM tarafından yapılan merkezi sınav sonuçları Proje Yürütme Ekibi tarafından verilerek "Başarı Analiz Sistemi" oluşturulur. İl Milli Eğitim Müdürlüğü Temel Eğitim ve Ortaöğretim Şubelerinin talebi üzerine ADABİS sistemine "Başarı Analiz Sistemi" kurulabilir ve bu şubeler tarafından ilgili modüle veriler girilebilir.
- n) Her okul/kurum tarafından açıklanan "Başarı Değerlendirme Sınavı" ve Bakanlığımızca düzenlenen merkezi sınav sonuçlarını esas alarak, öğrencinin başarısının düşük olduğu alanlara yönelik "Bireyselleştirilmiş Öğrenme Destek Programı" hazırlamak başarısının/konunun/dersin, Proje Yürütme Ekibi tarafından yapılan analizler dikkate alınarak/uygulanmasından sorumludur. İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri de analizler yaparak ilçenin tamamına yönelik benzer destek programları hazırlayacak ve uygulayacak.
- o) "Başarı Değerlendirme Sınavı" sonucunda elde edilen veriler ve Milli Eğitim Bakanlığı/ÖSYM tarafından yapılan merkezi sınav sonuçları Proje Yürütme Ekibi tarafından verilerek "Başarı Analiz Sistemi" oluşturulur. İl Milli Eğitim Müdürlüğü Temel Eğitim ve Ortaöğretim Şubelerinin talebi üzerine ADABİS sistemine "Başarı Analiz Sistemi" kurularak bu şubeler tarafından ilgili modüle veriler girilebilmektedir.
- p) Okul/kurum yöneticilerine yönelik eğitim yönetimi alanında düzenlenecek eğitim programı İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından hazırlanır ve programa okul/kurum yöneticileri katılır. Yöneticilerin mesleki yeterliliklerini geliştirmek amacıyla İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından benzer programlar düzenlenebilir. Yöneticilerin mesleki yeterliliklerini geliştirmeye yönelik hazırlanan programlara katılım zorunludur.
- q) Öğretmenlere yönelik öğrenme-öğretme süreçlerine ilişkin düzenlenecek eğitim programı İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından hazırlanır ve düzenlenen programa öğretmenler katılır. Öğretmenlerin mesleki yeterliliklerini geliştirmek amacıyla İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından benzer programlar düzenlenebilir. Öğretmenlerin mesleki yeterliliklerini geliştirmeye yönelik hazırlanan programlara katılımda gönüllülük esastır.
- r) Üniversitelerin eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği yeterliliklerinin geliştirilmesi ve okullarımızda öğrenim gören dezavantajlı öğrencilerin destek eğitim ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla düzenlenecek "Aday Öğretmen Geliştirme Programı" İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile ilgili Üniversite/Fakülte arasında imzalanacak bir protokol ile başlatılmaktadır. Programın başvuru usul ve esasları İl Milli Eğitim Müdürlüğü Temel Eğitim Şubesi

DIGITAL EFFECTIVE SCHOOL SELF-ASSESSMENT FOR SUSTAINABLE SCHOOL IMPROVEMENT
2022-1-TR01-KA220-SCH-000087735

	tarafından hazırlanıp duyurulacak “Öğretmen Adayı Geliştirme Program Rehberi”nde belirlendi.
İletişim	0 (322) 200 9100 / 0 (322) 200 9200
Web-site	https://adana.meb.gov.tr/
Zayıf Yönleri	Değerlendirme dışarıdan değerlendirme gerektirir, tamamen dijital ortamda yapılamaz. Zaman, iş gücü tasarrufu dikkate alınmaz ve çevre dostu bir uygulama değildir.
Güçlü Yönleri	Okul/kurumların durumlarının objektif analizi, okul/kurum başarı analizleri ve değerlendirmelerinin sürekli takibi, okul/kurumların görevleri gereği yerine getirmesi gereken rutin iş ve süreçlerin merkezi olarak izlenmesi, performansın belirlenerek denklik durumunun belirlenmesi Okulların/kurumların kalite düzeyleri ve gelişimi güçlü yönleridir.
Yorum ve tavsiyeler	Zamandan ve iş gücünden tasarruf sağlanması ve çevre dostu bir uygulama olması dikkate alınarak değerlendirmenin dış değerlendirmeye ihtiyaç duymadan tamamen dijital ortamda yapılması önerilmektedir.

2.3.4. Ankara – (ADES)

Değerlendirme Sistemi	
Şehir	Ankara
Sistemin Adı	Ankara Okul Öz Değerlendirme Sistemi (ADES)
Amaç	Ankara Okulu Öz Değerlendirme Sistemi (ADES), eğitim ve öğretimde kalite, proje ve yarışmalar, fiziki altyapı, yönetim ve organizasyon alanlarında belirlenen kriterler doğrultusunda Ankara genelindeki tüm okul ve eğitim kurumlarını istenilen noktaya taşımayı, belirlenen göstergeler çerçevesinde bu okulların izlenmesi, değerlendirilmesi ve geliştirilmesidir. Ankara Okulu Öz-Değerlendirme Sisteminin amaçları; <ul style="list-style-type: none">Okul/kurumların sunduğu hizmetlerin kalitesini ve etkinliğini artırmak,Okul/kurumların kendi bünyelerinde “izleme – geliştirme” modelinin oluşturulmasına katkıda bulunarak ilerlemelerini ölçmek,Katılımı ve şeffaflığı artırarak hesap verebilirliği sağlamak,Yönetici ve öğretmenlere kanıta dayalı verilerle değerlendirme yapma olanağı sağlamak,Bunların yanı sıra beklentileri karşılamayan hizmet alanlarının yeniden değerlendirilmesine katkı sağlanması amaçlanmaktadır.
Uygulanma Alanı	İl Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı olarak faaliyet gösteren tüm resmi eğitim kurumları (Anaokulu, İlkokul, Ortaokul, Lise)
Hedeflenen Grup	İl Millî Eğitim Müdürlüğümüze bağlı tüm resmi eğitim kurumları ve bu kurumlarının eğitim ve idari personeli

Metot	<p>Öz Değerlendirme Formu 4 ana standart ve 45 alt standarttan oluşmaktadır. 4 ana standart şunlardır: Eğitim ve Öğretimde Kalite Projeler ve Yarışmalar Fiziksel altyapı Yönetim ve Organizasyon</p> <p>1. Eğitim ve Öğretimde Kalite Öğrencilerin Hazırbulunuşluk Düzeylerinin Belirlenmesi ve Takibine Yönelik Çalışmaların Yürütülmesi İnteraktif Web 2.0 Araçlarının Aktif Kullanımının Sağlanması Okul Dışı Öğrenme Ortamlarında Öğrenim Gören Öğrencilerin Oranı Okul Rehberliği Faaliyetlerinin Yürütülmesi Öğrenciler İçin Okul Düzeyinde Sosyal, Kültürel ve Sportif Faaliyetlerin Planlanması ve Öğrenci Katılım Oranı Velilere Yönelik Sosyal, Kültürel ve Sportif Etkinliklerin Planlanması, Etkinlik Sayısı Öğretmenler İçin Mesleki Gelişim Kapsamında Düzenlenen Seminer, Konferans vb. Etkinlik Sayısı Ders Dışı Eğitim Çalışması (Alistırma) İçin Onaylanan Öğrencilerin Toplam Öğrenci Sayısına Oranı Okulun Periyodik Elektronik Yayın Varlığı (Haftalık/Aylık/Dönemlik/Yıllık E-Dergi, E-Bülten, E-Gazete, Duvar Gazetesi vb.) Hayat Boyu Öğrenme Kapsamında Açılan Derslerin Varlığı Öğrenci Kulüpleri, Akademik Yıl Sonu Sergileri Okulun Yazılı Sınavların Analizini İçeren Öğrenci Başarı İzleme-Değerlendirme Raporu Okul Kütüphanesini Kullanan Öğrencilerin Yüzdesi</p> <p>2. Projeler ve Yarışmalar Öğrencilerin Ulusal ve Uluslararası Projelere ve Olimpiyatlara Katılım Durumu [(TÜBİTAK Ortaokul Öğrencileri Proje Yarışması Hariç), Halk Oyunları/Spor Yarışmaları vb.] TÜBİTAK Ortaöğretim Öğrencileri Proje Yarışmasına Katılım Durumu (2204-A) TEKNOFEST, Gençlik ve Spor Bakanlığı Projeleri, Kalkınma Ajansı Projeleri vb. Proje Başvuru Durumu Resim, Şiir, Kompozisyon, Müzik, Slogan vb. Alanlarda En Az İlçe Genelinde Düzenlenen Yarışma ve Etkinliklere Katılım Durumu Erasmus+ Başvuru ve Yürütme Durumu eTwinning Etkinlik Katılım Durumu (Proje Kalite Etiketli Sahiplik Durumu)</p> <p>3. Fiziksel Altyapı Atatürk Büstü ve Bayrak Direğinin Tören Alanına Uygun Yerleştirilmesi Okulun Uygun Yerde Dilek, Öneri Kutularının Bulunması Yeterli Malzemeye Sahip İlk Yardım Dolabının Bulunması Okul Sağlığı Programının Uygulanması Tuvaletlerin Temizliği, Kontrol Kartının Bulunması ve Aktif Kullanımı Okul Girişlerinin Kontrol Edilmesi ve Ziyaret Durumlarının Kaydedilmesi</p>
-------	--

	<p>Eğitim Kurumlarının Güvenliğini Sağlayacak Önlemler (Güvenlik Kameraları, Alarm Sistemi, Kapalı Alanların Güvenliği vb.) Alınarak Güvenli Bir Eğitim Ortamının Oluşturulması</p> <p>Kurum Tanıtım Yönetmeliğine Göre Yeterli Sayıda Tabela ve Yönlendirme Levhalarının Bulunması</p> <p>Çay Evi vb. Genel Temizliği Okulda Personel/Misafirler İçin Hazırlanan/Tüketilen Yiyecek ve İçecek Bölümleri</p> <p>Bahçede Oyun Çizgilerinin Varlığı</p> <p>Okullarımız/Kurumlarımızdaki Atıl Alanların (koridor, depo vb.) Öğrenme Ortamlarına Dönüştürülmesi İçin Yapılan İyileştirme Çalışmaları</p> <p>Bina Boya Durumu (İç ve Dış)</p> <p>Yeterli Okul Panosu Sayısı ve Güncellik</p> <p>İdari Odaların ve Öğretmen Odalarının Düzen ve Düzeni</p> <p>Öğrenci Sırası-Sandalyesinin Genel Durumu</p> <p>Çevre Bilincini Arttırmaya Yönelik Çalışmalar</p> <p>Bedensel Engelliler İçin Okul Binalarında Gerekli Önlemlerin Alınması</p> <p>Okul Otobüslerinin Muayenesi</p> <p>4. Yönetim ve Organizasyon</p> <p>Stratejik Yönetim Yaklaşımı</p> <p>Nöbetçilerde Kimlik Bilgilerinin Kullanımı (Kart, Kol Bandı vb.)</p> <p>Okul Bilgi (Brifing) Dosyasının Güncellik Durumu</p> <p>Veli-Öğretmen Görüşme Programının Varlığı, Programın İnternet Sayfası ve Panolarda İlan Edilmesi</p> <p>Okul Aile Birliğinin Okul Yönetim Süreçlerine Katılımı</p> <p>MEBBİS, E-Okul, ANKBİS vb. Elektronik Sistemlerin Zamanında, Eksiksiz ve Etkin Kullanımı ve Genel Olarak Güncellenmesi Gereken Verilerin Güncelliği</p> <p>Okul Web Sitesinin Güncelliği ve Kurum Adına Sosyal Medya Araçlarının Bulunması</p> <p>Okul Yöneticilerinin Mesleki Gelişim Kapsamındaki Seminer, Konferans, Hizmet İçi Eğitim vb. Faaliyetlerden En Az Birine Katılma Durumu.</p>
Değerlendirme Metodu	Çevrimiçi ve Yerinde Değerlendirme Süreç Değerlendirmesi
Uygulanma Dönemi	2021-2022-2023 eğitim öğretim yılları
Değerlendirme	<ul style="list-style-type: none">Okul Öz Değerlendirme Formu 100 puan üzerinden değerlendirilir ve okul/kurum puanı belirlenir.Değerlendirmede genel formdan alınabilecek maksimum puanların düzey tanımlayıcıları; <p>0 – 49 “Yetersiz” 50 – 74 “Geliştirilmesi Gerekli” 75 – 89 “İyi” 90 – 100 “Çok İyi” olarak belirlenmiştir.</p>
Süreç	Ankara Okulu Öz-Değerlendirme Sisteminin işleyişi sırasıyla aşağıdaki şekilde gerçekleşmektedir;

	<ol style="list-style-type: none">2. Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü başvuru kılavuzu, taahhütname, uygulama takvimi ve öz değerlendirme formunun İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri aracılığıyla okullara gönderilmesi3. Okul değerlendirme komisyonunun kurulması4. ADES taahhütlerinin İl Milli Eğitim Müdürlüğüne sunulması5. Okul değerlendirme komisyonunun öz değerlendirme puanlarını ANKBİS sistemine işlemesi6. Okul puanlarının İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından ilçe milli eğitim müdürlüklerine gönderilmesi (okul karneleri İl Milli Eğitim Müdürlüğü Ar-Ge Birimi tarafından hazırlanır)7. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü değerlendirme komisyonunca ziyaret edilecek okulların belirlenmesi8. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü değerlendirme komisyonu tarafından saha ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi
İletişim	0 312 306 86 00 / 306 86 04 / 306 86 05
Web-site	https://ankara.meb.gov.tr/
Zayıf Yönleri	Değerlendirme okul yöneticileri tarafından yapılır, tüm paydaşlar katılmadığı için tek taraflı olabilir. Ayrıca objektifliği tartışılır.
Güçlü Yönleri	Okulların gelişimini destekler. Okulu daha iyi bir çevre haline getirmek için yöneticileri teşvik eder.
Yorum ve tavsiyeler	Tüm eğitim paydaşlarının katılımıyla sistematik bir değerlendirme yapılırsa daha etkili olur. Ayrıca değerlendirme tamamen dijital ortamda yapılırsa zamandan, işçilikten ve ekonomiden tasarruf edilir.

Kaynakça

- Akan, D., Yalçın, S., & Yıldırım, D. (2013). İlköğretim kurumları standartları (İKS) uygulamasına dair okul yöneticilerinin görüşleri (Erzincan ili örneği). *Milli Eğitim Dergisi*, (197), 129-144.
- Bozkuş, K. & Gündüz, Y. (2013). Eğitim Denetiminde Yeni Bir Eğilim: Okul Öz Değerlendirmesi. V. Uluslararası Katılımlı Eğitim Denetimi Kongresi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş. doi: 10.13140/2.1.3036.0320
- Dal Tatlı, D. (2022). Öğretmenlerin Öz Değerlendirme Çalışmalarına İlişkin Algıları: Mesleki Ve Teknik Anadolu Liseleri Örneği. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Maltepe Üniversitesi, İstanbul, Türkiye.
- Demirkasımoğlu, N. (2014). Eğitim Sisteminde Denetim Sürecinin Bir Bileşeni Olarak Öz-Değerlendirme.
- Kösterelioğlu, İ. & Çelen, Ü. (2016). Öz Değerlendirme Yönteminin Etkililiğinin Değerlendirilmesi. *Elementary Education Online*, 15(2), 671-681.
- Kurum, G. (2019). Okul gelişimini destekleyen bir okul öz-değerlendirme modeli. [A school self-evaluation model that supports school improvement, Doktoral dissertation, Ankara Üniversitesi.],(Publication No. 552230).
- Kurum, G., & Cinkir, S. (2019). An authentic look at evaluation in education: a school self-evaluation model supporting school development. *Eurasian Journal of Educational Research*, 19(83), 253-286.
- Kurum, G., & Cinkir, S. (2022). The use of stakeholder voice through school self-evaluation in Turkish schools. *Educational Assessment, Evaluation and Accountability*, 34(3), 361-389.
- Ministry of National Education. (2010). İlköğretim Kurumları Standartları Eğitim Dokümanı. Ankara: MEB İlköğretim Genel Müdürlüğü.
- Ministry of National Education (2015). İlköğretim Kurum Standartları Kılavuzu. Ankara: MEB Yayını.
- Ministry of National Education (2016). İlköğretim Kurum Standartları Kılavuzu. Ankara: MEB Yayını.
- Ministry of National Education. (2018). 2023 Eğitim Vizyonu. Ankara: MEB Yayını.
- Ministry of National Education (2019). 2023 Education Vision.
- Ministry of National Education (2017). Kalite Yönetim Standartları Referans Ve Rehber Kılavuz.
- Nayır, F. K. (2013). Eğitimde Kalite Geliştirme Sürecinde Okul Değerlendirmenin Rolü. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(02), 119-134.
- Şahin, S., & Çeper B. A. (2013). İlköğretim Kurumları Standartları (İKS) Etkililiği Üzerine. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(46), 84-111. <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/esosder/article/view/5000068611/0>
- Şahin, Ş. & Kılıç, A. (2018). School Self Evaluation Model Suggestion. *International Journal of Instruction*, 11(3), 193-206.
- Tanrıoğen, Z., & Ergun, F. (2018). İlköğretim Kurum Standartlarına İlişkin Yönetici Ve Öğretmen Görüşleri: Denizli Serinhisar İlçe Örneği. X. Uluslararası Eğitim Denetimi Kongresi. 6-8 Aralık Antalya, Türkiye.
- Zingil, G. (2012). İlköğretim Kurumları Standartlarına Dayalı Öz-Değerlendirme Faaliyetinin Tasarımına İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşleri. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Eskişehir Osman Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir, Türkiye